

17/LT

WP260, 1 red.

29 straipsnio darbo grupė

Skaidrumo užtikrinimo pagal Reglamentą (ES) 2016/679 gairės

Patvirtinta 2017 m. lapkričio 29 d.

Paskutinį kartą peržiūrėta ir patvirtinta 2018 m. balandžio 11 d.

ASMENŲ APSAUGOS TVARKANT ASMENS DUOMENIS

DARBO GRUPĖ,

įsteigta 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB,

atsižvelgdama į tos direktyvos 29 ir 30 straipsnius,

atsižvelgdama į savo Darbo tvarkos taisykles,

PATVIRTINO ŠIAS GAIRES:

Ši darbo grupė įsteigta pagal Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnį. Tai nepriklausomas Europos patariamasis organas duomenų apsaugos ir privatumo klausimais. Jos užduotys aprašytos Direktyvos 95/46/EB 30 straipsnyje ir Direktyvos 2002/58/EB 15 straipsnyje.

Sekretoriato paslaugas teikia Europos Komisijos Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinio direktorato C direktoratas (Pagrindinės teisės ir Sąjungos pilietybė), B-1049 Briuselis, Belgija, kabinetas MO-59 02/013.

Svetainė: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/news.cfm?item_type=1358&tpa_id=6936

Turinys

Įvadas	4
Skaidrumo reikšmė	6
Skaidrumo kriterijai pagal BDAR	6
„Glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma“	7
„Aiškia ir paprasta kalba“	9
Informacijos teikimas vaikams ir kitiems pažeidžiamiesiems asmenims	10
„Raštu arba kitomis priemonėmis“	12
„... informacija gali būti suteikta žodžiu“	13
„Nemokamai“	14
Informacija, kuri turi būti pateikta duomenų subjektui. 13 ir 14 straipsniai	14
Turinys	14
„Tinkamos priemonės“	15
Informacijos pateikimo laikas	15
13 ir 14 straipsniuose nustatytos informacijos pakeitimai	17
Pranešimo apie 13 ir 14 straipsniuose nustatytos informacijos pakeitimus laikas	18
Galimi informacijos teikimo būdai	19
Lygmeninio principo taikymas skaitmeninėje aplinkoje ir lygmeniniuose pareiškimuose ir (arba) pranešimuose dėl privatumo	20
Lygmeninio principo taikymas neskaitmeninėje aplinkoje	21
Aktyvieji ir pasyvieji pranešimai	21
Kitų rūšių „tinkamos priemonės“	22
Informacija apie profiliavimą ir automatizuotą sprendimų priėmimą	23
Kiti aspektai. Pavojai, taisyklės ir apsaugos priemonės	24
Informacija apie tolesnį duomenų tvarkymą	25
Vizualizavimo priemonės	26
Piktogramos	27
Sertifikavimo mechanizmai, ženklai ir žymenys	28
Duomenų subjektų naudojimas savo teisėmis	28
Prievolės pateikti informaciją išimtys	29
13 straipsnyje nustatytos išimtys	29

<i>14 straipsnyje nustatytos išimtys</i>	30
<i>Informacijos pateikimas yra neįmanomas, tam reikėtų neproporcingų pastangų, informacijos pateikimas gali labai sukliudyti pasiekti to tvarkymo tikslus</i>	30
<i>„Yra neįmanomas“</i>	31
<i>Galimybės nurodyti duomenų šaltinį nebuvimas</i>	31
<i>„Reikėtų neproporcingų pastangų“</i>	32
<i>Atvejis, kai gali būti labai kliudoma pasiekti tikslus</i>	34
<i>Duomenų gavimas ar atskleidimas aiškiai nustatytas teisėje</i>	34
<i>Konfidencialumo užtikrinimas vykdant prievolę saugoti paslaptį</i>	35
Duomenų subjektų teisių apribojimai	36
Skaidrumo ir duomenų saugumo pažeidimai	37
Priedas	38

Ivadas

1. Šiose gairėse pateikiamos 29 straipsnio darbo grupės praktinės rekomendacijos ir pagalbiniai paaiškinimai, susiję su asmens duomenų tvarkymo pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą¹ (toliau – **BDAR**) skaidrumu. Skaidrumo užtikrinimas yra esminė Bendrajame duomenų apsaugos reglamente nustatyta prievolė, taikoma šiose trijose pagrindinėse srityse: 1) informacijos teikimo duomenų subjektams, siekiant užtikrinti sąžiningą duomenų tvarkymą; 2) duomenų valdytojų pranešimų duomenų subjektams apie jų teises pagal BDAR; ir 3) duomenų valdytojų pagalbos duomenų subjektams, siekiant jiems padėti naudotis savo teisėmis². Kadangi skaidrumą reikalaujama užtikrinti tvarkant duomenis pagal Direktyvą (ES) 2016/680³, šios gairės taip pat taikomos to principo aiškinimui⁴. Šios gairės, kaip ir visos kitos 29 straipsnio darbo grupės gairės, yra bendro pobūdžio ir skirtos visiems duomenų valdytojams, nepaisant konkrečioms sektoriams, pramonės šakoms ar reguliuojamoms sritims nustatytų reikalavimų, taikomų konkrečioms duomenų valdytojams. Atsižvelgiant į šių gairių pobūdį, jose nėra galimybės aptarti niuansų ir daugybės aspektų, kurių gali iškilti konkrečiame sektoriuje, pramonės šakoje ar reguliuojamoje srityje vykdant skaidrumo prievoles. Tačiau šiomis gairėmis siekiama suteikti duomenų valdytojams galimybę gerai suprasti, kaip 29 straipsnio darbo grupė aiškina skaidrumo prievolių praktinę reikšmę, ir nurodyti būdą, kurį, 29 straipsnio darbo grupės nuomone, duomenų valdytojai turėtų taikyti, norėdami įvykdyti skaidrumo reikalavimą, kartu užtikrindami savo skaidrumo priemonių sąžiningumą ir atskaitomybę.
2. Skaidrumo principas jau seniai taikomas ES teisėje⁵. Juo siekiama užtikrinti pasitikėjimą procesais, turinčiais įtakos piliečiams, jiems suteikiant galimybę suprasti tuos procesus ir, jei

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB.

² Šiose gairėse išdėstyti bendrieji duomenų subjektų teisių įgyvendinimo principai, o konkretūs būdai, kuriais duomenų subjektas galėtų pasinaudoti kiekviena atskira Bendrajame duomenų apsaugos reglamente jam suteikta teise, nenagrinėjami.

³ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR.

⁴ Nors skaidrumas nėra vienas iš asmens duomenų tvarkymo principų, nustatytų Direktyvos (ES) 2016/680 4 straipsnyje, 26 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad bet koks asmens duomenų tvarkymas privalo būti „teisėtas, sąžiningas ir skaidrus“ susijusių fizinių asmenų atžvilgiu.

⁵ ES sutarties 1 straipsnyje nurodyta, kad sprendimai „priimami kuo atviriau ir kuo labiau priartinant juos prie piliečio“; 11 straipsnio 2 dalyje teigiama, kad „institucijos palaiko atvirą, skaidrų ir nuolatinį dialogą su atstovaujamosiomis asociacijomis ir pilietine visuomene“; SESV 15 straipsnyje, be kitų dalykų, nurodyta, kad, siekiant užtikrinti, jog Sąjungos

reikia, juos ginčyti. Be to, taip įgyvendinamas asmens duomenų tvarkymo sąžiningumo principas, išdėstytas ES pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje. Dabar Bendrajame duomenų apsaugos reglamente (5 straipsnio 1 dalies a punkte⁶), be reikalavimų, kad duomenys būtų tvarkomi teisėtu ir sąžiningu būdu, skaidrumas nurodytas kaip vienas iš pagrindinių tų principų aspektų⁷. Skaidrumas iš esmės yra susijęs su sąžiningumu ir naujuoju Bendrajame duomenų apsaugos reglamente nustatytu atskaitomybės principu. Be to, remiantis 5 straipsnio 2 dalimi, duomenų valdytojas visada turi sugebėti įrodyti, kad asmens duomenys duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi skaidriai⁸. Atsižvelgiant į tai, pagal atskaitomybės principą reikalaujama užtikrinti duomenų tvarkymo operacijų skaidrumą, kad duomenų valdytojai galėtų įrodyti, jog laikosi Bendrajame duomenų apsaugos reglamente jiems nustatytų prievolių⁹.

3. Pagal BDAR 171 konstatuojamąją dalį, kai duomenų tvarkymas jau pradėtas iki 2018 m. gegužės 25 d., duomenų valdytojas turėtų užtikrinti, kad tas tvarkymas būtų atliekamas pagal skaidrumo prievoles, pradedamas taikyti nuo 2018 m. gegužės 25 d. (kartu su kitomis BDAR nustatytomis prievolėmis). Tai reiškia, kad iki 2018 m. gegužės 25 d. duomenų valdytojai turėtų peržiūrėti visą informaciją, kuri duomenų subjektams teikiama apie jų asmens duomenų tvarkymą (pvz., pareiškimuose ir (arba) pranešimuose dėl privatumo ir t. t.), ir užtikrinti šiose gairėse aptariamų skaidrumo reikalavimų laikymąsi. Jei ta informacija pakeičiama arba papildoma, duomenų valdytojai turėtų paaiškinti duomenų subjektams, kad tie pakeitimai buvo padaryti siekiant laikytis BDAR. 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja aktyviai informuoti duomenų subjektus apie tokius pakeitimus arba papildymus, tačiau duomenų valdytojai turi bent viešai paskelbti šią informaciją (pvz., savo svetainėje). Tačiau, jei pakeitimai arba papildymai yra svarbūs arba esminiai, tuomet pagal šių gairių 29–32 punktus duomenų subjektai turėtų būti aktyviai informuojami apie tokius pakeitimus.
4. Duomenų valdytojams laikantis skaidrumo principo, duomenų subjektams suteikiama galimybė užtikrinti duomenų valdytojų ir tvarkytojų atsakomybę ir kontroliuoti savo asmens duomenis, pvz., suteikiant ar atsiimant savo, kaip informuotų asmenų, sutikimą ir naudojantis savo, kaip duomenų subjekto, teisėmis¹⁰. BDAR taikomas skaidrumo principas yra orientuotas į vartotoją, teisiškai nėra griežtai apibrėžtas ir yra įgyvendintas duomenų

institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų vykdomi procesai būtų skaidrūs, Sąjungos piliečiai turi teisę susipažinti su Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų dokumentais ir reikalavimais.

⁶ „Asmens duomenys turi būti duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu“.

⁷ Direktyvoje 95/46/EB apie skaidrumą užsiminta tik 38 konstatuojamojoje dalyje, reikalaujant, kad duomenys būtų tvarkomi teisingai, bet atitinkamame 6 straipsnio 1 dalies a punkte jis konkrečiai neminimas.

⁸ BDAR 5 straipsnio 2 dalyje pagal atskaitomybės principą duomenų valdytojas įpareigojamas (papildant kitus penkis duomenų tvarkymo principus, nustatytus 5 straipsnio 1 dalyje) įrodyti, kad užtikrina skaidrumą.

⁹ 24 straipsnio 1 dalyje duomenų valdytojai įpareigoti įgyvendinti technines ir organizacines priemones, kad užtikrintų ir galėtų įrodyti, kad duomenys tvarkomi laikantis BDAR.

¹⁰ Pavyzdžiui, žr. generalinio advokato Pedro Cruz Villalon nuomonės (2015 m. liepos 9 d.), pateiktos byloje *Bara* (C-201/14), 74 dalį: „reikalavimas informuoti duomenų subjektus apie jų asmens duomenų tvarkymą, o tai užtikrintų bet kokio tvarkymo skaidrumą, yra svarbus tuo, kad jis reguliuoja suinteresuotųjų asmenų teisę gauti informaciją apie tvarkomus duomenis, numatytą Direktyvos 95/46 12 straipsnyje, ir teisę pateikti prieštaravimą dėl minėtų duomenų tvarkymo, numatytą tos direktyvos 14 straipsnyje“.

valdytojams ir tvarkytojams kai kuriuose straipsniuose nustatant konkrečius praktinius reikalavimus. Praktiniai (informacijai keliami) reikalavimai išdėstyti BDAR 12–14 straipsniuose. Tačiau svarbi ne tik informacijos kokybė, prieinamumas ir išsamumas, bet faktinis informacijos, kuri, siekiant užtikrinti skaidrumą, turi būti pateikta duomenų subjektams, turinys.

5. BDAR nustatyti skaidrumo reikalavimai taikomi nepaisant duomenų tvarkymo teisinio pagrindo, visą duomenų tvarkymo ciklą. Tai matyti iš 12 straipsnio, kuriame nurodyta, kad skaidrumas turi būti užtikrinamas šiais duomenų tvarkymo ciklo etapais:
- prieš duomenų tvarkymo ciklo pradžią ar pradedant šį ciklą, t.y. kai asmens duomenys renkami iš duomenų subjekto arba gaunami kitokiu būdu;
 - visą duomenų tvarkymo laikotarpį, t.y. pranešant duomenų subjektams apie jų teises, ir
 - tam tikrais duomenų tvarkymo momentais, pvz., kai padaromi duomenų saugumo pažeidimai arba svarbūs duomenų tvarkymo pakeitimai.

Skaidrumo reikšmė

6. BDAR skaidrumas neapibrėžtas. BDAR 39 konstatuojamojoje dalyje paaiškinama skaidrumo principo reikšmė ir įtaka duomenų tvarkymui:

„Taikant skaidrumo principą, fiziniams asmenims turėtų būti aišku, kaip su jais susiję asmens duomenys yra renkami, naudojami, su jais susipažįstama arba jie yra kitaip tvarkomi, taip pat koku mastu tie asmens duomenys yra ar bus tvarkomi. Pagal skaidrumo principą informacija ir pranešimai, susiję su tų asmens duomenų tvarkymu, turi būti lengvai prieinami ir suprantami, pateikiami aiškia ir paprasta kalba. Tas principas visų pirma susijęs su duomenų subjektų informavimu apie duomenų valdytojo tapatybę ir duomenų tvarkymo tikslus, taip pat su tolesniu informavimu, kad būtų užtikrintas sąžiningas ir skaidrus duomenų tvarkymas atitinkamų fizinių asmenų atžvilgiu, jų teise gauti patvirtinimą dėl su jais susijusių asmens duomenų tvarkymo ir teise tuos duomenis gauti.“

Skaidrumo kriterijai pagal BDAR

7. Atsižvelgiant į sąsają su duomenų subjekto teisėmis, pagrindiniai su skaidrumu susiję BDAR straipsniai yra III skyriuje („Duomenų subjekto teisės“). 12 straipsnyje nustatomos bendrosios taisyklės, taikomos: informacijos apie duomenų subjektus teikimui (13–14 straipsniai); ryšių palaikymui su duomenų subjektais dėl jų teisių įgyvendinimo (15–22 straipsniai); ryšių palaikymui dėl duomenų saugumo pažeidimų (34 straipsnis). Visų pirma, 12 straipsnyje reikalaujama, jog atitinkama informacija arba pranešimai atitiktų šias taisykles:

- būtų teikiami glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma (12 straipsnio 1 dalis);
- būtų teikiami aiškia ir paprasta kalba (12 straipsnio 1 dalis);
- aiškos ir paprastos kalbos reikalavimas itin svarbus, kai informacija teikiama vaikams (12 straipsnio 1 dalis);
- būtų teikiami raštu „arba kitomis priemonėmis, įskaitant, prireikus, elektronine forma“ (12 straipsnio 1 dalis);
- duomenų subjektui paprašius, informacija gali būti suteikta žodžiu (12 straipsnio 1 dalis) ir
- paprastai būtų teikiami nemokamai (12 straipsnio 5 dalis).

„Glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma“

8. Reikalavimas, kad informacija ir pranešimai duomenų subjektams būtų teikiami „glausta ir skaidria“ forma, reiškia, kad duomenų valdytojai informaciją ir (arba) pranešimą turėtų teikti veiksmingai ir trumpai, siekdami nesukelti informacinio nuovargio. Ši informacija turėtų būti aiškiai atskirta nuo kitos su privatumu nesusijusios informacijos, pvz., sutartinių nuostatų ar bendrųjų naudojimo sąlygų. Dėl internetinės aplinkos pažymėtina, kad naudojant lygmeninius pareiškimus ir (arba) pranešimus dėl privatumo, duomenų subjektams suteikiama galimybė iš karto pereiti į tam tikrą norimą pareiškimo ir (arba) pranešimo dėl privatumo skirsnį, išvengiant didelės apimties teksto naršymo, norint surasti tam tikrus jame aptariamus dalykus.
9. Reikalavimas, kad informacija būtų suprantama, reiškia, kad ji turėtų būti suprantama vidutiniam tikslinės auditorijos nariui. Suprantamumas yra glaudžiai susijęs su aiškos ir paprastos kalbos reikalavimu. Atsakingas duomenų valdytojas turi žinių apie asmenis, apie kuriuos jis renka informaciją, ir, remdamasis šiomis žiniomis, gali nustatyti, ką toji auditorija, tikėtina, yra pajėgi suprasti. Pavyzdžiui, duomenų valdytojas, rinkdamas dirbančių specialistų asmens duomenis, gali daryti prielaidą, kad jo auditorijos supratimo lygis yra aukštesnis nei tuo atveju, kai renkami vaikų asmens duomenys. Jei duomenų valdytojui kyla abejonių dėl informacijos suprantamumo ir skaidrumo bei vartotojo sąsajų, pranešimų ir (arba) politikos ir t.t. veiksmingumo, jis prireikus gali juos išbandyti, pasinaudodamas įvairiomis priemonėmis, pvz., vartotojų grupėmis, suprantamumo testais, oficialiai ir neoficialiai bendraudamas ir diskutuodamas su pramonės subjektų grupėmis ir reguliavimo įstaigomis, taip pat kitais būdais.
10. Vienas iš pagrindinių šiose nuostatose aprašyto skaidrumo principo aspektų yra tas, kad duomenų subjektas turėtų galėti iš anksto nustatyti, kokia yra duomenų tvarkymo aprėptis ir pasekmės, ir kad vėliau jam neturėtų būti netikėta, kaip naudojami jo asmens duomenys. Tai taip pat svarbus BDAR 5 straipsnio 1 dalyje nustatyto sąžiningumo principo aspektas, susijęs su 39 konstatuojamąja dalimi, kurioje teigiama, kad „[f]iziniai asmenys turėtų būti informuoti apie su asmens duomenų tvarkymu susijusius pavojus, taisykles, apsaugos priemones bei teises <...>“. Visų pirma, dėl sudėtingo, techninio arba netikėto duomenų tvarkymo pažymėtina, kad 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad, kaip ir teikdami 13 ir 14 straipsniuose nurodytą informaciją (ji aptariama kituose šių gairių

skirsniuose), duomenų valdytojai taip pat turėtų aiškia kalba nurodyti svarbiausias duomenų tvarkymo *pasekmes*: kitaip tariant, koks yra konkretus faktinis pareiškime ir (arba) pranešime aprašyto duomenų tvarkymo poveikis duomenų subjektui. Laikydami atskaitomybės principo ir atsižvelgdami į 39 konstatuojamąją dalį, duomenų valdytojai turėtų įvertinti, ar su šiuo duomenų tvarkymu susijusiems fiziniams asmenims gresia koks nors pavojus, į kurį reikėtų atkreipti duomenų subjektų dėmesį. Tai gali padėti apžvelgti duomenų tvarkymo būdus, kurie gali padaryti didžiausią poveikį pagrindinėms duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, susijusioms su jų asmens duomenų apsauga.

11. „Lengvai prieinama forma“ reiškia, kad duomenų subjektams neturi reikėti ieškoti informacijos; jiems iš karto turėtų būti aišku, kur ir kaip galima susipažinti su ta informacija, pvz., ta informacija jiems gali būti pateikiama tiesiogiai arba pateikiant nuorodą į ją, arba aiškiai nurodant, kaip ją rasti, arba ją pateikiant kaip atsakymą į natūralia kalba pateiktą klausimą (pvz., internetiniame lygmeniniame pareiškime ir (arba) pranešime dėl privatumo, dažnai užduodamų klausimų ir atsakymų į juos rinkinyje, kontekstiniuose išskylančiuosiuose languose, kurie aktyvinami, kai duomenų subjektas užpildo internetinę formą, arba interaktyvioje skaitmeninėje aplinkoje, pasinaudojant kompiuterine pokalbių programa, ir t. t. Šios priemonės aptartos toliau (taip pat 33–40 skirsniuose).

Pavyzdys

Kiekviena organizacija, tvarkanti kokią nors svetainę, joje turėtų paskelbti pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo. Kiekviename šios svetainės tinklalapyje turėtų būti aiškiai matoma tiesioginė nuoroda į šį pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo, o nuorodos pavadinimą turėtų sudaryti plačiai vartojamas (-i) žodis (-iai) (pvz., „Privatumas“, „Privatumo politika“ arba „Pranešimas dėl duomenų apsaugos“). Išdėstymo būdai arba spalvų rinkiniai, dėl kurių tekstas arba nuoroda tampa sunkiau pastebimi arba dėl kurių sunkiau rasti tinklalapį, nelaikomi užtikrinančiais lengvą prieinamumą.

Dėl taikomųjų programų ir programėlių pažymėtina, kad, prieš jas atsisiunčiant, internetinėse parduotuvėse taip pat turėtų būti pateikiama privaloma informacija. Įdiegus taikomąją programą arba programėlę, informacija taip pat turėtų būti lengvai prieinama naudojantis ta taikomąja programa arba programėle. Vienas iš būdų, kuriais galima įvykdyti šį reikalavimą, yra užtikrinti, kad informacija visada būtų pasiekama ne daugiau kaip dviem bakstelėjimais (pvz., į taikomosios programos arba programėlės funkcijų meniu įtraukiant parinktį „Privatumas“ arba „Duomenų apsauga“). Be to, aptariama informacija apie privatumą turėtų būti susijusi su konkrečia taikomąja programa arba programėle, neturėtų būti pateikiama tik bendra įmonės, kuriai ta taikomoji programa arba programėlė priklauso arba kuri ją platina, privatumo politika.

29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja taikyti tokią geriausią praktiką: tuo metu, kai internetinėje aplinkoje renkami asmens duomenys, pateikti nuorodą į pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo arba tą informaciją paskelbti tame pačiame tinklalapyje, kuriame renkami asmens duomenys.

„Aiškia ir paprasta kalba“

12. Suteikiant *rašytinę* informaciją (taip pat rašytinę informaciją pateikiant žodžiu arba garso ar garso ir vaizdo perdavimo priemonėmis, įskaitant skirtas silpnaregiams duomenų subjektams), turėtų būti taikoma geriausia aiškaus rašymo praktika¹¹. ES teisės aktų leidėjai anksčiau jau taikė panašų kalbai keliamą reikalavimą (dėl „aiškos, suprantamos kalbos“)¹², jis aiškiai nurodytas BDAR 42 konstatuojamojoje dalyje kalbant apie sutikimą¹³. Reikalavimas vartoti aiškią ir paprastą kalbą reiškia, kad informacija turėtų būti pateikiama kuo paprasčiau, vengiant sudėtingų sakinio ir kalbos struktūrų. Informacija turėtų būti konkreči ir tiksli; ji neturėtų būti išdėstyta abstrakčiais arba dviprasmiškais žodžiais, jos neturėtų būti galima skirtingai suprasti. Visų pirma, turėtų būti aiškiai nurodyti asmens duomenų tvarkymo tikslai ir teisinis pagrindas.

Netinkamos praktikos pavyzdžiai

Toliau pateiktomis frazėmis nepakankamai aiškiai informuojama apie duomenų tvarkymo tikslus:

- „Galime panaudoti jūsų asmens duomenis naujoms paslaugoms kurti“ (neaišku, kokios tai paslaugos arba kaip duomenys padės jas kurti);
- „Galime panaudoti jūsų asmens duomenis mokslinių tyrimų tikslais“ (neaišku, apie kokius mokslinius tyrimus kalbama) ir
- „Galime panaudoti jūsų asmens duomenis, norėdami pasiūlyti individualizuotas paslaugas“ (neaišku, ką reiškia tas „individualizavimas“).

Gerosios praktikos pavyzdžiai¹⁴

- „Išsaugosime jūsų pirkimo istoriją ir išsamią informaciją apie jūsų anksčiau įsigytus produktus naudosime tam, kad galėtume pasiūlyti produktus, kurie, mūsų nuomone, taip pat jus sudomins“ (aišku, kokio pobūdžio duomenys bus tvarkomi, kad duomenų subjektui bus rodomi specialūs reklaminiai skelbimai, kuriais bus siūlomi tam tikri produktai, ir kad tai bus daroma remiantis duomenų subjekto duomenimis);

¹¹ Žr. Komisijos leidinį „Kaip rašyti aiškiai ir glaustai“ (2011 m.), skelbiamą adresu: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c2dab20c-0414-408d-87b5-dd3c6e5dd9a5/language-lt>.

¹² 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais 5 straipsnis.

¹³ 42 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad duomenų valdytojo iš anksto suformuluotas sutikimo pareiškimas turėtų būti pateiktas suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba, jame neturėtų būti nesąžiningų sąlygų.

¹⁴ Skaidrumo reikalavimas taikomas visiškai nepriklausomai nuo duomenų valdytojams keliamo reikalavimo užtikrinti tinkamą teisinį duomenų tvarkymo pagrindą, kaip nurodyta 6 straipsnyje.

- „Norėdami suprasti, kaip žmonės naudojami mūsų svetaine, ir naudojimąsi svetaine padaryti intuityvesnį, analizės tikslais išsaugosime ir įvertinsime informaciją apie jūsų pastarojo meto apsilankymus mūsų svetainėje arba tai, kaip naršote įvairias mūsų svetainės dalis“ (aišku, kokio pobūdžio duomenys bus tvarkomi ir kokio pobūdžio analizę duomenų valdytojas ketina atlikti); ir
- „Registruosime mūsų svetainėje skelbiamus straipsnius, kurių nuorodas jūs paspaudėte, ir šią informaciją naudosime norėdami šioje svetainėje jums rodyti tikslinę reklamą, susijusią su jus dominančiais dalykais, kuriuos nustatėme pagal jūsų skaitytus straipsnius“ (aišku, ką reiškia individualizavimas ir kaip buvo nustatyti duomenų subjektą dominantys dalykai).

13. Taip pat reikėtų vengti tokių apibrėžiamųjų žodžių kaip „gali“, „galėtų“, „tam tikras“, „dažnai“ ir „galimas“. Jei duomenų valdytojai nusprendžia naudoti abstraktų kalbos stilių, jie, laikydamiesi atskaitomybės principo, turėtų sugebėti įrodyti, kodėl negalima išvengti tokio kalbos stiliaus naudojimo ir kodėl tai neturės neigiamos įtakos duomenų tvarkymo sąžiningumui. Pastraipos ir sakiniai turi būti aiškos struktūros, hierarchiniams ryšiams nurodyti turi būti naudojami punktų ženkleliai ir įtraukos. Rašant turėtų būti vartojama veikiamoji, o ne neveikiamoji rūšis, taip pat turėtų būti vengiama vartoti pernelyg daug daiktavardžių. Duomenų subjektui pateiktoje informacijoje neturėtų būti pernelyg daug teisinės, techninės ar specialios kalbos ar terminų. Jei informacija verčiama į vieną ar daugiau kitų kalbų, duomenų valdytojas turėtų užtikrinti, kad visi vertimai būtų tikslūs ir kad kalbos, į kurią verčiama, stilius ir sintaksė būtų prasmingi, taip užtikrinant, kad išversto teksto nereikėtų dešifruoti ar iš naujo interpretuoti. (Vertimas į vieną ar daugiau kitų kalbų turėtų būti pateikiamas tais atvejais, kai duomenų valdytojo veikla yra orientuota¹⁵ į tomis kitomis kalbomis kalbančius duomenų subjektus.)

Informacijos teikimas vaikams ir kitiems pažeidžiamiems asmenims

14. Jei duomenų valdytojo tikslinė auditorija yra vaikai¹⁶ arba jei jis žino ar turėtų žinoti, kad pagrindiniai jo prekių ir (arba) paslaugų vartotojai yra vaikai (įskaitant atvejį, kai duomenų valdytojas naudoja vaikų sutikimu)¹⁷, jis turėtų užtikrinti, kad vartojamos kalbos žodynas, tonas ir stilius būtų tinkamas ir pagaulus vaikams ir kad vaikai, kuriems teikiama

¹⁵ Pavyzdžiui, jei duomenų valdytojas tvarko svetainę, kurioje vartojama tam tikra konkreti kalba, ir (arba) numato su tam tikroms konkrečiomis šalimis susijusias parinktis, ir (arba) palengvina apmokėjimą už prekes ar paslaugas, suteikdamas galimybę mokėti tam tikros valstybės narės valiuta, tuomet šios galimybės gali būti požymis, kad duomenų valdytojo tikslinė auditorija yra tam tikros konkrečios valstybės narės duomenų subjektai.

¹⁶ BDAR nėra apibrėžta, kas yra vaikas, tačiau, 29 straipsnio darbo grupės supratimu, remiantis visų ES valstybių narių ratifikuota JT vaiko teisių konvencija, vaikas yra jaunesnis nei 18 metų asmuo.

¹⁷ T. y. 16 metų ar vyresni vaikai (arba, jei pagal BDAR 8 straipsnio 1 dalį valstybės narės nacionalinės teisės aktu nustatytas amžius, kai vaikas gali duoti sutikimą dėl pasiūlymo teikti informacinės visuomenės paslaugas, yra nuo 13 iki 16 metų, vaikai, kurių amžius atitinka toje šalyje nustatytą amžių, kai gali būti duodamas sutikimas).

informacija, suprastų, jog pranešimas ir (arba) informacija yra skirtas (-i) būtent jiems¹⁸. Naudingas į vaikus orientuotos kalbos, vartojamos kaip alternatyva originaliai teisinei kalbai, pavyzdys pateiktas leidinyje „UN Convention on the Rights of the Child in Child Friendly Language“ (JT Vaiko teisių konvencija vaikams suprantama kalba)¹⁹.

15. 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad skaidrumas yra savarankiška teisė, taikoma tiek suaugusiems, tiek vaikams. Visų pirma, 29 straipsnio darbo grupė pabrėžia, kad vaikai nepraranda savo, kaip duomenų subjektų, teisių į skaidrumą vien dėl to, kad sutikimą aplinkybėmis, kuriomis taikomas BDAR 8 straipsnis, davė arba leido duoti tėvų pareigų turėtojas. Nors tokį sutikimą tėvų pareigų turėtojas dažniausiai duoda arba leidžia duoti vieną kartą, vaikas (kaip bet kuris kitas duomenų subjektas) teisę į skaidrumą turi visą laiką, kuriuo palaiko santykius su duomenų valdytoju. Toks požiūris atitinka JT vaiko teisių konvencijos 13 straipsnį, kuriame teigiama, kad vaikas turi teisę laisvai reikšti savo nuomonę, todėl ši teisė apima laisvę ieškoti, gauti ir perduoti bet kokio pobūdžio informaciją ir idėjas²⁰. Svarbu pažymėti, kad dėl sutikimo, duodamo vaiko, kuris dar nėra sukakęs tam tikro amžiaus, vardu²¹, 8 straipsnyje nėra nustatyta skaidrumo priemonių, kurios turėtų būti taikomos tokį sutikimą duodančio tėvų pareigų turėtojo atžvilgiu. Todėl duomenų valdytojai, atsižvelgdami į 12 straipsnio 1 dalyje (grindžiamoje 38 ir 58 konstatuojamosiomis dalimis) minimas konkrečias vaikų atžvilgiu taikytinas skaidrumo priemones, privalo užtikrinti, kad tuo atveju, kai jų tikslinė auditorija yra vaikai arba kai jie žino, kad jų prekes ar paslaugas daugiausia vartoja skaityti ir rašyti mokantys vaikai, ta informacija ir pranešimas būtų išdėstyti aiškia ir paprasta kalba arba vaikams lengvai suprantamu būdu. Tačiau, siekdama išvengti abejonių, 29 straipsnio darbo grupė pripažįsta, kad tuo atveju, kai vaikai yra labai maži arba dar nemoka skaityti ir rašyti, skaidrumo priemonės taip pat gali būti nukreiptos į tėvų pareigų turėtojus, nes tokie vaikai dažniausiai nesugebės suprasti net ir itin paprasta kalba surašytų ar nerašytinių pranešimų dėl skaidrumo.
16. Lygiai taip pat, jei duomenų valdytojas žino, kad jo prekes ir (arba) paslaugas vartoja kiti pažeidžiami visuomenės nariai, įskaitant asmenis su negalia arba asmenis, kuriems gali būti sunku surasti informaciją (arba žino, kad tos prekės ir (arba) paslaugos yra skirtos tokiems asmenims), jis, svarstydamas, kaip užtikrinti jam taikomų skaidrumo prievolių, susijusių su tokiais duomenų subjektais, laikymąsi, turėtų atsižvelgti į tokių duomenų subjektų

¹⁸ 38 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad „vaikams reikia ypatingos jų asmens duomenų apsaugos, nes jie gali nepakankamai suvokti su asmens duomenų tvarkymu susijusius pavojus, pasekmes ar apsaugos priemones ir savo teises“. 58 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad „atsižvelgiant į tai, kad vaikams turi būti užtikrinta ypatinga apsauga, informacija ir pranešimai, kai duomenų tvarkymas orientuotas į vaiką, turėtų būti suformuluoti vaikui lengvai suprantama aiškia ir paprasta kalba“.

¹⁹ <https://www.unicef.org/rightsite/files/uncrcchildfriendlylanguage.pdf>

²⁰ JT vaiko teisių konvencijos 13 straipsnyje teigiama: „Vaikas turi teisę laisvai reikšti savo nuomonę; todėl ši teisė apima laisvę ieškoti, gauti ir perduoti bet kokio pobūdžio informaciją ir idėjas nepaisant sienų žodine, rašytine arba spausdinta forma, meno kūriniais arba kitais vaiko pasirinktais būdais.“

²¹ Žr. 17 išnašą.

pažeidžiamumą²². Tai reiškia, kad duomenų valdytojas turi įvertinti tikėtiną savo auditorijos supratingumo lygį, kaip jau aptarta 9 skirsnyje.

„Raštu arba kitomis priemonėmis“

17. Pagal 12 straipsnio 1 dalį, numatytoji informacijos arba pranešimų teikimo duomenų subjektams nuostata yra tokia, kad informacija turi būti pateikiama raštu²³. (Be to, 12 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad informacija turi būti teikiama su standartizuotomis piktogramomis; šis klausimas nagrinėjamas 49–53 skirsniuose aptariant vizualizavimo priemones. Tačiau BDAR taip pat leidžiama taikyti kitas, nenustatytas priemones, įskaitant elektronines. 29 straipsnio darbo grupės pozicija dėl rašytinių elektroninių priemonių yra tokia, kad duomenų valdytojui, tvarkančiam kokią nors svetainę (arba visą ar dalį veiklos vykdančiam per svetainę), rekomenduojama naudoti lygmeninius pareiškimus ir (arba) pranešimus dėl privatumo, lankytojams suteikiančius galimybę greitai surasti tam tikrus atitinkamo pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo aspektus, kurie juos labiausiai domina (lygmeniniai pareiškimai ir (arba) pranešimai dėl privatumo išsamiau aptariami 35–37 skirsniuose)²⁴. Tačiau visa duomenų subjektams skirta informacija jiems turėtų būti pateikta vienoje vietoje arba viename išsamiaame (skaitmeniniame arba popieriniame) dokumente, kuris duomenų subjektui būtų lengvai prieinamas, norint susipažinti su visa jam skirta informacija. Svarbu pažymėti, kad lygmeninis principas gali būti taikomas ne tik rašytinėms elektroninėms informacijos teikimo duomenų subjektams priemonėms. Kaip toliau aptarta 35–36 ir 38 skirsniuose, lygmeninis informacijos teikimo duomenų subjektams principas taip pat gali būti taikomas derinant kelis duomenų tvarkymo skaidrumo užtikrinimo *metodus*.
18. Žinoma, skaitmeninių lygmeninių pareiškimų ir (arba) pranešimų dėl privatumo naudojimas yra ne vienintelė rašytinė elektroninė priemonė, kurią gali naudoti duomenų valdytojai. Iš kitų elektroninių priemonių paminėtini reikiamu laiku (angl. *just-in-time*) teikiami kontekstiniai išskylantieji pranešimai, „3D Touch“ pranešimai arba pranešimai, parodomi užvedus pelės žymeklį, ir informacijos apie privatumą suvestinės. Iš nerašytinių elektroninių priemonių, kurios gali būti naudojamos *papildant* lygmeninį pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo, galima paminėti vaizdo įrašus ir balso įspėjimus išmaniuosiuose telefonuose arba daiktų internete²⁵. Pvz., „kitos priemonės“ (nebūtinai elektroninės) gali būti piešinėliai, infografikai arba struktūrinės schemos. Jei informacija, kuria siekiama užtikrinti skaidrumą, yra skirta konkrečiai vaikams, duomenų valdytojai turėtų apsvarstyti, kokio pobūdžio priemonės galėtų būti labiausiai priimtinos vaikams (pvz., be kitų priemonių, tai gali būti komiksai ir (arba) kitokie piešinėliai, piktogramos, animaciniai filmukai).

²² Pavyzdžiui, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje reikalaujama neįgaliesiems suteikti tinkamų formų pagalbą ir paramą, kad jie galėtų susipažinti su informacija.

²³ 12 straipsnio 1 dalyje minima „kalba“ ir teigiama, kad informacija turėtų būti pateikiama raštu arba kitomis priemonėmis, įskaitant, jei taikoma, elektronines.

²⁴ Tai, kad 29 straipsnio darbo grupė pripažįsta lygmeninių pranešimų privalumus, jau minėta Nuomonėje 10/2004 dėl darnesnių informacijai taikomų nuostatų ir Nuomonėje 02/2013 dėl išmaniųjų įrenginių programėlių.

²⁵ Šie elektroninių priemonių pavyzdžiai yra tik orientaciniai – duomenų valdytojai gali kurti naujus novatoriškus metodus, kuriais būtų įgyvendinami 12 straipsnio reikalavimai.

19. Labai svarbu, kad pasirinktas (-i) informacijos pateikimo metodas (-ai) būtų pritaikytas (-i) prie konkrečių aplinkybių, t. y. duomenų valdytojo ir duomenų subjekto tarpusavio sąveikos būdo arba informacijos rinkimo apie duomenų subjektą būdo. Pavyzdžiui, informaciją pateikti tik elektronine rašytine forma, pvz., kaip internetinį pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo, gali būti netinkama ir (arba) neveiksminga, jei įrenginys, kuriame kaupiami asmens duomenys, neturi ekrano (pvz., jei tai daiktų interneto ar išmanusis įrenginys), kuriuo pasinaudojant būtų galima apsilankyti svetainėje ir (arba) kuriame būtų galima pateikti tokią rašytinę informaciją. Tokiais atvejais reikėtų apsvarstyti galimybę naudoti tinkamą alternatyvią *papildomą* priemonę, pvz., pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo pateikti spausdintinėse naudojimo instrukcijose arba spausdintinėse instrukcijose ar pakuotėje nurodyti svetainės, kurioje skelbiamas internetinis pareiškimas ir (arba) pranešimas dėl privatumo, universalųjį adresą (t. y. konkretų tos svetainės tinklalapį). Jei įrenginyje, kuris neturi ekrano, yra garsiakalbis, informacija taip pat gali būti pateikiama garsiniu būdu (perskaitoma balsu). 29 straipsnio darbo grupė savo rekomendacijas dėl skaidrumo ir informacijos teikimo duomenų subjektams jau yra pateikusi savo nuomonėje dėl pastarojo meto pažangos daiktų interneto srityje²⁶ (pvz., greitojo atsako (QR) kodų, kuriuos nuskaičius pateikiama reikiama su skaidrumu susijusi informacija, spausdinimo ant daiktų interneto objektų). Šios rekomendacijos galioja ir BDAR kontekste.

„... informacija gali būti suteikta žodžiu“

20. 12 straipsnio 1 dalyje konkrečiai nurodyta, kad duomenų subjekto prašymu informacija gali būti suteikta žodžiu, jeigu duomenų subjekto tapatybė įrodoma kitomis priemonėmis. Kitaip tariant, ta priemonė negali būti paprastas asmens pareiškimas, kad jo vardas yra toks ir toks; ji turi suteikti duomenų valdytojui galimybę pakankamai patikimai patikrinti duomenų subjekto tapatybę. Reikalavimas prieš suteikiant informaciją žodžiu patikrinti duomenų subjekto tapatybę taikomas tik informacijai, susijusiai su konkrečiais duomenų subjekto teisių, nustatytų 15–22 ir 34 straipsniuose, įgyvendinimu. Ši išankstinė žodinės informacijos suteikimo sąlyga negali būti taikoma teikiant bendrąją informaciją apie privatumą, kaip nurodyta 13 ir 14 straipsniuose, nes informacija, kurią reikalaujama pateikti pagal šiuos straipsnius, turi būti prieinama ir *būsimiems* vartotojams ir (arba) klientams (kurių tapatybės duomenų valdytojas neturės galimybės patikrinti). Taigi pagal 13 ir 14 straipsnius pateiktina informacija gali būti suteikiama žodžiu, duomenų valdytojui nereikalaujant, kad duomenų subjektas įrodytų savo tapatybę.
21. Žodžiu teikiant 13 ir 14 straipsniuose reikalaujamą informaciją, žodinė informacija nebūtinai turi būti suteikiama tiesiogiai (t. y. asmeniškai arba telefonu). Automatinėmis priemonėmis teikiama žodinė informacija gali papildyti rašytinėmis priemonėmis teikiamą informaciją. Pavyzdžiui, šis būdas gali būti taikomas užtikrinant silpnaregių asmenų sąveiką su informacinės visuomenės paslaugos teikėjais arba naudojant ekrano neturinčius išmaniuosius įrenginius, kaip nurodyta 19 skirsnyje. Jei duomenų valdytojas nusprendžia

²⁶ 29 straipsnio darbo grupės nuomonė 8/2014, priimta 2014 m. rugsėjo 16 d.

informaciją duomenų subjektui teikti žodžiu arba jei duomenų subjektas prašo, kad informacija arba pranešimai jam būtų teikiami žodžiu, 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad duomenų valdytojas turėtų suteikti duomenų subjektui galimybę pakartotinai išklausti iš anksto įrašytus pranešimus. Tai yra privaloma, kai suteikti žodinę informaciją prašo silpnaregiai duomenų subjektai arba kiti duomenų subjektai, kuriems gali būti sunku susipažinti su rašytine informacija arba ją suprasti. Be to, duomenų valdytojas (siekdamas laikytis atskaitomybės reikalavimo) turėtų užregistruoti arba sugebėti įrodyti šiuos dalykus: i) prašymą suteikti informaciją žodžiu, ii) būdą, kuriuo buvo patikrinta duomenų subjekto tapatybė (jei taikoma; žr. 20 skirsnį), ir iii) faktą, kad informacija duomenų subjektui buvo suteikta.

„Nemokamai“

22. Pagal 12 straipsnio 5 dalį²⁷ duomenų valdytojai paprastai negali iš duomenų subjektų imti mokesčio už 13 ir 14 straipsniuose nurodytos informacijos suteikimą arba pranešimus ir veiksmus pagal 15–22 straipsnius (dėl duomenų subjektų teisių) ir 34 straipsnį (pranešimas duomenų subjektui apie asmens duomenų saugumo pažeidimą)²⁸. Šis skaidrumo aspektas taip pat reiškia, kad bet kokios informacijos suteikimas vykdant skaidrumo reikalavimus negali priklausyti nuo finansinių sandorių, pvz., sumokėjimo už prekes arba paslaugas arba jų įsigijimo²⁹.

Informacija, kuri turi būti pateikta duomenų subjektui. 13 ir 14 straipsniai

Turinys

23. BDAR yra nurodytos su duomenų subjekto asmens duomenų tvarkymu susijusios informacijos, kuri duomenų subjektui turi būti pateikta, kai iš jo renkami (13 straipsnis) arba iš kitų šaltinių gaunami (14 straipsnis) jo asmens duomenys, kategorijos. Šių gairių **priede esančioje lentelėje** pateikiama informacijos, kuri turi būti pateikta pagal 13 ir 14 straipsnius, suvestinė. Ji sudaryta taip pat atsižvelgiant į tų reikalavimų pobūdį, taikymo sritį ir turinį. Aiškumo sumetimais pažymėtina, kad 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad informacijos, kuri turi būti pateikta pagal 13 ir 14 straipsnių 1 ir 2 dalis, statusas niekuo nesiskiria. Visa šiose straipsnių dalyse nurodyta informacija yra vienodai svarbi ir turi būti pateikta duomenų subjektui.

²⁷ Joje teigiama, kad „pagal 13 ir 14 straipsnius teikiama informacija ir visi pranešimai bei visi veiksmai pagal 15–22 ir 34 straipsnius yra nemokami“.

²⁸ Tačiau pagal 12 straipsnio 5 dalį duomenų valdytojas gali imti pagrįstą mokestį, jei, pvz., duomenų subjekto prašymas, susijęs su 13 ir 14 straipsniuose nurodyta informacija arba 15–22 straipsniuose nurodytomis teisėmis, yra neproporcingas arba akivaizdžiai nepagrįstas. (Dėl 15 straipsnio 3 dalyje nurodytos teisės susipažinti su informacija atskirai pažymėtina, kad duomenų valdytojas gali imti pagrįstą mokestį, nustatomą pagal administracines išlaidas, už bet kurias kitas duomenų subjekto prašomas asmens duomenų kopijas.)

²⁹ Pavyzdžiui, jei duomenų subjekto asmens duomenys renkami sudarant pirkimo sandorį, informacija, kuri turi būti pateikta pagal 13 straipsnį, turėtų būti pateikta prieš sumokant, tuo metu, kai renkama informacija, o ne jau sudarius sandorį. Taip pat, jei duomenų subjektui teikiamos nemokamos paslaugos, 13 straipsnyje nurodyta informacija turi būti pateikta prieš registraciją, o ne užsiregistravus, nes 13 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad informacija būtų pateikiama, „kai iš duomenų subjekto renkami jo asmens duomenys“.

„Tinkamos priemonės“

24. Svarbus ne tik 13 ir 14 straipsniuose reikalaujamos informacijos turinys, bet ir forma bei būdas, kuriais ji turėtų būti pateikta. Pranešimas, kuriame pateikiama tokia informacija, dažnai vadinamas pranešimu dėl duomenų apsaugos, pranešimu dėl privatumo, privatumo politika, pareiškimu dėl privatumo arba pranešimu dėl sąžiningo duomenų tvarkymo. BDAR nėra nustatyta, kokia forma ar būdu tokia informacija turėtų būti pateikiama duomenų subjektui, tačiau aiškiai nurodyta, kad duomenų valdytojas privalo imtis „tinkamų priemonių“, kuriomis, siekiant užtikrinti skaidrumą, būtų pateikta reikiama informacija. Tai reiškia, kad duomenų valdytojas, priimdamas sprendimą dėl tinkamų informacijos pateikimo būdų ir formato, turėtų atsižvelgti į visas duomenų rinkimo ir tvarkymo aplinkybes. Visų pirma, tinkamas priemonės reikės įvertinti atsižvelgiant į produkto ir (arba) paslaugos vartotojo patirtį. Tai reiškia, kad reikės atsižvelgti į naudojamą įrenginį (jei taikoma), vartotojo sąsajų ir (arba) vartotojo sąveikos su duomenų valdytoju pobūdį (vartotojo „kelionę“) ir su šiais veiksniais susijusius apribojimus. Kaip jau minėta 17 skirsnyje, tuo atveju, kai duomenų valdytojas vykdo veiklą internete, 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja pateikti internetinį lygmeninį pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo.
25. Norint nustatyti tinkamiausią informacijos pateikimo būdą, prieš pradėdant vykdyti veiklą internete, duomenų valdytojams gali būti naudinga išbandyti skirtingus informacijos pateikimo būdus, pasitelkus vartotojų testavimą (pvz., kviestinės grupės bandymus ar kitus standartinius įskaitomumo ar prieinamumo bandymus), taip siekiant gauti grįžtamąją informaciją apie siūlomos priemonės prieinamumą, suprantamumą ir patogumą vartotojams. (Taip pat žr. 9 skirsnyje pateiktas pastabas dėl kitų vartotojų testavimo priemonių.) Įvykdyti atskaitomybės prievolos duomenų valdytojams taip pat turėtų padėti šio metodo patvirtinimas dokumentais, nurodant, kodėl, atsižvelgiant susijusias aplinkybes, pasirinkta konkreti informacijos pateikimo priemonė arba metodas yra geriausia (-ias).

Informacijos pateikimo laikas

26. 13 ir 14 straipsniuose nustatyta informacija, kuri duomenų subjektui turi būti pateikta pradiniam tvarkymo ciklo etape³⁰. 13 straipsnis taikomas scenarijui, kai duomenys renkami iš duomenų subjekto. Tai asmens duomenys, kuriuos:
- duomenų subjektas sąmoningai pateikia duomenų valdytojui (pvz., pildydamas internetinę formą) arba
 - duomenų valdytojas renka iš duomenų subjekto stebėjimo būdu (pvz., naudodamas automatinio duomenų rinkimo įrenginius arba programinę įrangą, pvz., vaizdo

³⁰ Pagal sąžiningumo ir tikslo apribojimo principus, asmens duomenis iš duomenų subjekto renkanti organizacija, rinkdama duomenis, visada turėtų nurodyti duomenų tvarkymo tikslus. Jeigu vienas iš duomenų tvarkymo tikslų yra parengti numanomas asmens duomenis, renkant duomenis arba prieš pradėdant juos toliau tvarkyti nauju tikslu, kaip nustatyta 13 straipsnio 3 dalyje arba 14 straipsnio 4 dalyje, duomenų subjektui visada turi būti nurodomas numatytasis šių numanomų asmens duomenų rengimo ir tolesnio tvarkymo tikslas ir tvarkomų numanomų duomenų kategorijos.

kameras, tinklo įrangą, sekimo pasitelkiant belaidžius vietinius tinklus, radijo dažninio atpažinimo arba kitokio pobūdžio jutiklius).

14 straipsnis taikomas scenarijui, kai duomenys gaunami ne iš duomenų subjekto. Tai asmens duomenys, kuriuos duomenų valdytojas gauna iš tokių šaltinių:

- trečiosios šalies duomenų valdytojų,
- viešai skelbiamų šaltinių,
- informacijos tarpininkų arba
- kitų duomenų šaltinių.

27. Dėl šios informacijos teikimo laiko pažymėtina, kad norint įvykdyti skaidrumo prievolę ir sąžiningai tvarkyti duomenis, labai svarbu informaciją pateikti laiku. Tais atvejais, kai taikomas 13 straipsnis, pagal 13 straipsnio 1 dalį informacija turi būti pateikiama „asmens duomenų gavimo metu“. Tais atvejais, kai asmens duomenys netiesiogiai gaunami pagal 14 straipsnį, taikomi tokie 14 straipsnio 3 dalies a–c punktuose nustatyti laikotarpiai, per kuriuos duomenų subjektui turi būti pateikta reikiama informacija:

- bendras reikalavimas yra toks, kad informacija turi būti pateikta per „pagrįstą laikotarpį“ nuo asmens duomenų gavimo, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį, „atsižvelgiant į konkrečias asmens duomenų tvarkymo aplinkybes“ (14 straipsnio 3 dalies a punktas);
- 14 straipsnio 3 dalies a punkte nustatytas bendras vieno mėnesio laikotarpis pagal 14 straipsnio 3 dalies b punktą gali būti sutrumpintas³¹, jeigu asmens duomenys naudojami ryšiams su duomenų subjektu palaikyti. Tokiu atveju informacija turi būti pateikta ne vėliau kaip pirmą kartą susisiekiant su tuo duomenų subjektu. Jei pirmą kartą susisiekiama nuo asmens duomenų gavimo nepraėjus vieno mėnesio laikotarpiui, informacija turi būti pateikta *ne vėliau kaip* pirmą kartą susisiekiant su duomenų subjektu, nepaisant to, kad nuo duomenų gavimo dar nepraėjo vienas mėnuo. Jei su duomenų subjektu pirmą kartą susisiekiama vėliau nei per vieną mėnesį nuo asmens duomenų gavimo, toliau taikomas 14 straipsnio 3 dalies a punktas, taigi 14 straipsnyje nustatyta informacija duomenų subjektui turi būti pateikta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo;
- 14 straipsnio 3 dalies a punkte nustatytas bendras vieno mėnesio laikotarpis pagal 14 straipsnio 3 dalies c punktą taip pat gali būti sutrumpintas³², jeigu numatoma

³¹ 14 straipsnio 3 dalies b punkte nustatyta sąlyga „jeigu asmens duomenys bus naudojami ryšiams su duomenų subjektu palaikyti“ patikslinama bendra pozicija, susijusi su 14 straipsnio 3 dalies a punkte nustatyto ilgiausiuoju laikotarpiu, tačiau pats laikotarpis nekeičiamas.

³² 14 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyta sąlyga „jeigu numatoma asmens duomenis atskleisti kitam duomenų gavėjui“ taip pat patikslinama bendra pozicija, susijusi su 14 straipsnio 3 dalies a punkte nustatyto ilgiausiuoju laikotarpiu, tačiau pats laikotarpis nekeičiamas.

asmens duomenis atskleisti kitam duomenų gavėjui (trečiajai šaliai arba ne)³³. Tokiu atveju informacija turi būti pateikta ne vėliau kaip atskleidžiant duomenis pirmą kartą. Pagal šį scenarijų, jei duomenys pirmą kartą atskleidžiami nepraėjus vieno mėnesio laikotarpiui, informacija turi būti pateikta *ne vėliau kaip* pirmą kartą juos atskleidžiant, nepaisant to, kad nuo duomenų gavimo dar nepraėjo vienas mėnuo. Panašiai kaip ir pozicijos dėl 14 straipsnio 3 dalies b punkto atveju, jei asmens duomenys pirmą kartą atskleidžiami vėliau nei per vieną mėnesį nuo asmens duomenų gavimo, taip pat toliau taikomas 14 straipsnio 3 dalies a punktas, taigi 14 straipsnyje nustatyta informacija duomenų subjektui turi būti pateikta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo.

28. Todėl bet koku atveju ilgiausias laikotarpis, per kurį duomenų subjektui turi būti pateikta 14 straipsnyje nustatyta informacija, yra vienas mėnuo. Tačiau pagal BDAR nustatytus sąžiningumo ir atskaitomybės principus reikalaujama, kad duomenų valdytojai, priimdami sprendimą, koku metu pateikti 14 straipsnyje nustatytą informaciją, visada atsižvelgtų į pagrįstus duomenų subjektų lūkesčius, poveikį, kurį jiems gali padaryti duomenų tvarkymas, ir jų gebėjimą naudotis savo teisėmis, susijusiomis su tuo duomenų tvarkymu. Pagal atskaitomybės principą reikalaujama, kad duomenų valdytojai nurodytų savo sprendimų loginį pagrindą ir pagrįstų, kodėl informacija buvo pateikta tada, kada ji buvo pateikta. Kai informacija teikiama „paskutinę akimirką“, gali būti sunku praktiškai įvykdyti šiuos reikalavimus. Šiuo atžvilgiu 39 konstatuojamojoje dalyje, be kita ko, nustatyta, kad duomenų subjektai turėtų „informuoti apie su asmens duomenų tvarkymu susijusius pavojus, taisykles, apsaugos priemones bei teises ir apie tai, kaip naudotis savo teisėmis tokio asmens duomenų tvarkymo srityje“. Be to, 6o konstatuojamojoje dalyje minimas reikalavimas, kad pagal sąžiningo ir skaidraus duomenų tvarkymo principus duomenų subjektui turi būtų pranešama apie vykdomą duomenų tvarkymo operaciją ir jos tikslus. Dėl visų šių priežasčių 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad, jei įmanoma, duomenų valdytojai, laikydamiesi sąžiningumo principo, informaciją duomenų subjektams turėtų pateikti dar gerokai iki nustatytų laikotarpių pabaigos. Daugiau pastabų dėl laikotarpio nuo pranešimo duomenų subjektams apie duomenų tvarkymo operacijas iki faktinio tų operacijų vykdymo tinkamumo pateikta 30–31 ir 48 skirsniuose.

13 ir 14 straipsniuose nustatytos informacijos pakeitimai

29. Nepaisant teikiamos informacijos ar pranešimo pobūdžio, su skaidrumo užtikrinimu susijęs atskaitomybės principas taikomas ne tik tuo metu, kai renkami asmens duomenys, bet ir visą duomenų tvarkymo ciklą. Pavyzdžiui, jis taikomas keičiant esamų pareiškimų ir (arba) pranešimų apie privatumą turinį. Duomenų valdytojas tų pačių principų turėtų laikytis ir pateikdamas pradinį pareiškimą ir (arba) pranešimą apie privatumą, ir pranešdamas apie visus kitus esminius arba svarbius to pareiškimo ir (arba) pranešimo pakeitimus. Vieni iš kriterijų, pagal kuriuos duomenų valdytojai turėtų įvertinti, ar pakeitimas yra esminis arba

³³ 4 straipsnio 9 dalyje apibrėžta, kas yra gavėjas, ir paaiškinta, kad gavėjas, kuriam atskleidžiami asmens duomenys, nebūtinai turi būti trečioji šalis. Taigi gavėjas gali būti ir duomenų valdytojas, bendras duomenų valdytojas arba tvarkytojas.

svarbus, yra poveikis duomenų subjektams (įskaitant jų gebėjimą naudotis savo teisėmis) ir pakeitimo netikėtumas duomenų subjektams. Duomenų subjektams visada turėtų būti pranešama apie tokius (bet ne tik) pareiškimo ir (arba) pranešimo apie privatumą pakeitimus: duomenų tvarkymo tikslo pakeitimą, duomenų valdytojo tapatybės pasikeitimą arba būdo, kuriuo duomenų subjektai gali pasinaudoti savo teisėmis, susijusiomis su duomenų tvarkymu, pasikeitimą. Pareiškimo ir (arba) pranešimo apie privatumą pakeitimų, kurie, 29 straipsnio darbo grupės nuomone, nėra esminiai arba svarbūs, pavyzdžiai yra rašybos, stiliaus ir (arba) gramatikos klaidų ištaisymai. Kadangi daugelis esamų klientų arba vartotojų atidžiai neskaitys pranešimų apie pareiškimų ir (arba) pranešimų dėl privatumo pakeitimus, duomenų valdytojas turėtų imtis visų būtinų priemonių, kad užtikrintų, jog apie šiuos pakeitimus būtų pranešta taip, kad daugelis gavėjų juos tikrai pastebėtų. Tai reiškia, kad, pvz., pranešimas apie pakeitimus visada turėtų būti perduodamas tinkamu būdu (pvz., e. paštu, popieriniu laišku, tinklalapyje išskylančiuoju pranešimu arba kitu būdu, kuriuo duomenų subjektas veiksmingai informuojamas apie pakeitimus), specialiai skirtu tiems pakeitimams (pvz., ne kartu tiesioginės rinkodaros turiniu), ir atitikti 12 straipsnyje nustatytus glaustumo, skaidrumo, suprantamumo, lengvo prieinamumo ir aiškos bei paprastos kalbos reikalavimus. Nurodymas pareiškime ir (arba) pranešime dėl privatumo, kad duomenų subjektas turėtų reguliariai tikrinti, ar pareiškimas ir (arba) pranešimas dėl privatumo nebuvo pakeistas arba atnaujintas, laikomas ne tik nepakankamu informavimo apie pakeitimus būdu, bet ir nesąžiningu pagal 5 straipsnio 1 dalies a punktą. Daugiau rekomendacijų dėl pranešimo duomenų subjektui apie pakeitimus laiko pateikta 30–31 skirsniuose.

Pranešimo apie 13 ir 14 straipsniuose nustatytos informacijos pakeitimus laikas

30. BDAR nenustatyta jokių reikalavimų dėl pranešimų apie informacijos, kuri anksčiau buvo pateikta duomenų subjektui pagal 13 arba 14 straipsnį, pakeitimus teikimo laiko (ir metodų) (išskyrus numatytąjį tolesnį duomenų tvarkymo tikslą: tokiu atveju informacija apie tą tolesnį tikslą turi būti perduota prieš pradedant tolesnį duomenų tvarkymą, kaip nustatyta 13 straipsnio 3 dalyje ir 14 straipsnio 4 dalyje; žr. 45 skirsnį). Tačiau, kaip jau minėta aptariant 14 straipsnyje nustatytos informacijos teikimo laiką, duomenų valdytojas taip pat privalo užtikrinti sąžiningumo ir atskaitomybės principų laikymąsi duomenų subjekto pagrįstų lūkesčių ir galimo tų pakeitimų poveikio duomenų subjektui atžvilgiu. Jei iš pakeistos informacijos matyti, kad iš esmės keičiamas duomenų tvarkymo pobūdis (pvz., daugėja gavėjų kategorijų arba duomenis numatoma perduoti trečiajai šaliai) arba kad daromas pakeitimas, kuris gali būti nesvarbus duomenų tvarkymo operacijų požiūriu, bet gal būti svarbus duomenų subjektui ir gali padaryti jam poveikį, tuomet, taikant aiškų ir veiksmingą duomenų subjekto informavimo apie pakeitimus metodą, ta informacija duomenų subjektui turėtų būti pateikiama gerokai prieš faktinį pakeitimo įsigaliojimą. Šiais reikalavimais siekiama užtikrinti, kad duomenų subjektas neliktų nesusipažinęs su pakeitimu ir turėtų pakankamai laiko a) įvertinti pakeitimo pobūdį ir poveikį ir b) pasinaudoti BDAR jam suteiktomis teisėmis, susijusiomis su pakeitimu (pvz., teise atšaukti sutikimą arba nesutikti, kad duomenys būtų tvarkomi).

31. Prireikus atnaujinti informaciją, kuria siekiama užtikrinti skaidrumą, duomenų valdytojai turėtų atidžiai apsvarstyti kiekvienos situacijos aplinkybes ir kontekstą, įskaitant galimą pakeitimų poveikį duomenų subjektui ir pranešimo apie pakeitimus būdą, ir sugebėti įrodyti, kodėl laikotarpis nuo pranešimo apie pakeitimus iki pakeitimų įsigaliojimo atitinka sąžiningumo duomenų subjekto atžvilgiu principą. Be to, 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad, atsižvelgiant į šį sąžiningumo principą, duomenų valdytojas, pranešdamas duomenų subjektams apie tokius pakeitimus, taip pat turėtų paaiškinti, koks bus tikėtinas tų pakeitimų poveikis duomenų subjektams. Tačiau, jei duomenų tvarkymo pakeitimai yra tokie svarbūs, kad duomenų tvarkymo pobūdis, palyginti su tuo, koks jis buvo anksčiau, pasikeičia iš esmės, laikytis skaidrumo reikalavimų nepakanka. 29 straipsnio darbo grupė pabrėžia, kad, nepaisant skaidrumo prievolių laikymosi, taip pat taikomos visos kitos BDAR nuostatos, įskaitant susijusias su nesuderinamu tolesniu tvarkymu.
32. Be to, net jei informacija, kuria siekiama užtikrinti skaidrumą (pvz., pateikta pareiškime ir (arba) pranešime dėl privatumo), iš esmės nesikeičia, tikėtina, kad duomenų subjektai, kurie tam tikra paslauga naudojosi gana ilgą laikotarpį, neatsimins pradinės informacijos, kuri jiems buvo pateikta pagal 13 ir (arba) 14 straipsnius. 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja, kad duomenų valdytojai suteiktų duomenų subjektams nuolatinę lengvą prieigą prie tos informacijos, kad šie galėtų iš naujo susipažinti su duomenų tvarkymo aprėptimi. Pagal atskaitomybės principą duomenų valdytojai taip pat turėtų apsvarstyti, ar ir kokiais intervalais jie turėtų teikti aiškius priminimus duomenų subjektams dėl pareiškimo ir (arba) pranešimo dėl privatumo ir vietos, kur jį galima rasti.

Galimi informacijos teikimo būdai

33. 13 ir 14 straipsniuose nurodyta, kad duomenų valdytojas „duomenų subjektui pateikia visą šią informaciją <...>“. Čia svarbiausias žodis yra „pateikia“. Tai reiškia, kad duomenų valdytojas privalo imtis aktyvių veiksmų, kad duomenų subjektui pateiktų aptariamą informaciją arba aktyviai nukreiptų duomenų subjektą į vietą, kurioje ta informacija yra (pvz., naudodamas tiesioginę nuorodą, greitojo atsako (QR) kodą ir t. t.). Duomenų subjektas šiuose straipsniuose nurodytos informacijos neturi aktyviai ieškoti tarp kitos informacijos, pvz., svetainės, taikomosios programos arba programėlės naudojimo nuostatose ir sąlygose. Šios nuostatos aiškinamasis pavyzdys pateiktas 11 skirsnyje. Kaip jau minėta 17 skirsnyje, 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja, kad visa duomenų subjektams skirta informacija jiems turėtų būti pateikta vienoje vietoje arba viename išsamiaame (skaitmeniniame, skelbiamame svetainėje, arba popieriniame) dokumente, kuris jiems būtų lengvai prieinamas, norint susipažinti su visa informacija.
34. Vykdam BDAR nustatytus reikalavimus, neišvengiamai susiduriama su tam tikra dilema, nes, viena vertus, duomenų subjektams reikia pateikti išsamią tame reglamente reikalaujamą informaciją, bet, kita vertus, ją reikia pateikti glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma. Dėl šios priežasties, o taip pat atsižvelgdami į pagrindinius atskaitomybės ir sąžiningumo principus, duomenų valdytojai privalo savarankiškai atlikti asmens duomenų tvarkymo, kurį jie vykdo ir dėl kurio jie, atsižvelgdami į BDAR teisinius

reikalavimus bei šiose gairėse, pirmiausia – 36 skirsnyje, pateiktas rekomendacijas, priima sprendimus kaip nustatyti svarbiausią informaciją, kuri turi būti pateikta duomenų subjektams, ir kokie turėtų būti jos išsamumo lygiai bei pateikimo būdai, pobūdžio, aplinkybių, aprėpties ir konteksto analizę.

Lygmeninio principo taikymas skaitmeninėje aplinkoje ir lygmeniniuose pareiškimuose ir (arba) pranešimuose dėl privatumo

35. Skaitmeninėje aplinkoje, atsižvelgdami į informacijos, kurią reikalaujama pateikti duomenų subjektui, kiekį, duomenų valdytojai gali taikyti lygmeninį principą, pasirinkdami tam tikrą naudotiną skaidrumo užtikrinimo būdų derinį. Visų pirma, 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja, siekiant nesukelti informacinio nuovargio, naudoti lygmeninius pareiškimus ir (arba) pranešimus dėl privatumo, kuriuose būtų pateikiamos nuorodos į įvairių kategorijų informaciją, o ne ekrane pateikti vieną pranešimą su visa šia informacija. Naudojant lygmeninius pareiškimus ir (arba) pranešimus dėl privatumo galima išspręsti dilemą, susijusią su informacijos išsamumu ir suprantamumu, pirmiausia dėl to, kad tokiu būdu vartotojams suteikiama galimybė iš karto pereiti į tą pareiškimo ir (arba) pranešimo dėl privatumo skirsnį, kurį jie nori perskaityti. Reikėtų pažymėti, kad lygmeniniai pareiškimai ir (arba) pranešimai dėl privatumo – tai ne tik krūva puslapių, kurioje keliais spustelėjimais galima gauti rūpimą informaciją. Pirmojo pareiškimo ir (arba) pranešimo dėl privatumo lygmens struktūra ir išdėstymas turėtų būti tokie, kad duomenų subjektas galėtų susidaryti aiškų vaizdą, su kokia informacija apie jo asmens duomenų tvarkymą jis gali susipažinti, ir aiškiai suprasti, kur ir (arba) kaip ieškoti išsamios informacijos, pateiktos įvairiuose pareiškimo ir (arba) pranešimo dėl privatumo lygmenyse. Taip pat svarbu užtikrinti, kad įvairiuose lygmeninio pareiškimo ir (arba) pranešimo dėl privatumo lygmenyse pateikta informacija būtų nuosekli ir neprieštaringa.
36. Dėl pagrindinio būdo, kurį duomenų valdytojas turėtų taikyti informuodamas duomenų subjektus pagal lygmeninį principą (kitais tariant, pirminio būdo, kuriuo duomenų valdytojas turėtų pirmą kartą susisiekti su duomenų subjektu), arba dėl lygmeninio pareiškimo ir (arba) pranešimo dėl privatumo pirmojo lygmens turinio 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja, kad pirmajame lygmenyje ir (arba) pagrindiniu būdu turėtų būti pateikta išsami informacija apie duomenų tvarkymo tikslus, nurodyta duomenų valdytojo tapatybė ir apibūdintos duomenų subjekto teisės. (Be to, į šią informaciją turėtų būti tiesiogiai atkreiptas duomenų subjekto dėmesys, kai renkami asmens duomenys, pvz., ši informacija turėtų būti rodoma, kai duomenų subjektas pildo internetinę formą). Šios informacijos pateikimo svarba pirmiausia grindžiama 39 konstatuojamąja dalimi³⁴. Kai duomenų valdytojai turi sugebėti įrodyti atskaitomybę, susijusią su tuo, kokiai papildomai informacijai jie nusprendžia teikti pirmenybę, 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad, atsižvelgiant į sąžiningumo principą, be pirmiau išsamiai apibūdintos informacijos,

³⁴ 39 konstatuojamojoje dalyje dėl skaidrumo principo teigiama, kad „tas principas visų pirma susijęs su duomenų subjektų informavimu apie duomenų valdytojo tapatybę ir duomenų tvarkymo tikslus, taip pat su tolesniu informavimu, kad būtų užtikrintas sąžiningas ir skaidrus duomenų tvarkymas atitinkamų fizinių asmenų atžvilgiu, jų teise gauti patvirtinimą dėl su jais susijusių asmens duomenų tvarkymo ir teise tuos duomenis gauti“.

pirmajame lygmenyje ir (arba) pagrindiniu būdu taip pat turėtų būti pateikiama informacija apie duomenų tvarkymą, darantį didžiausią poveikį duomenų subjektui, ir duomenų tvarkymą, kuris jiems galėtų būti netikėtas. Todėl duomenų subjektas, remdamasis pirmajame lygmenyje ir (arba) pagrindiniu būdu pateikta informacija, turėtų sugebėti suprasti aptariamo duomenų tvarkymo pasekmes duomenų subjektui (taip pat žr. 10 skirsnį).

37. Skaitmeninėje aplinkoje, be internetinio lygmeninio pareiškimo ir (arba) pranešimo dėl privatumo pateikimo, duomenų valdytojai taip pat gali nuspręsti naudoti *papildomas* skaidrumo užtikrinimo priemones (žr. toliau aptartus kitus pavyzdžius), kuriomis būtų pateikiama konkrečiam duomenų subjektui pritaikyta informacija, atitinkanti konkretų susijusio atskiro duomenų subjekto statusą ir prekių ir (arba) paslaugų, kurias duomenų subjektas naudoja, pobūdį. Tačiau taip pat reikėtų pažymėti, kad, nors 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja naudoti internetinius lygmeninius pareiškimus ir (arba) pranešimus dėl privatumo, šia rekomendacija neatimama galimybė kurti ir taikyti novatoriškus atitikties skaidrumo reikalavimams užtikrinimo būdus.

Lygmeninio principo taikymas neskaitmeninėje aplinkoje

38. Lygmeninis informacijos, kuria siekiama užtikrinti skaidrumą, teikimo duomenų subjektams principas taip pat gali būti taikomas ne internetinėje ir (arba) ne skaitmeninėje aplinkoje (t. y. realioje aplinkoje, pvz., bendraujant tiesiogiai arba telefonu); čia duomenų valdytojai gali pasitelkti kelis būdus, padedančius pateikti informaciją. (Dėl įvairių informacijos pateikimo būdų taip pat žr. 33–37 ir 39–40 skirsnius.) Šio principo nereikėtų painioti su atskiru lygmeninių pareiškimų ir (arba) pranešimų dėl privatumo skelbimu. Kad ir kokie formatai būtų naudojami taikant minėtą lygmeninį principą, 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja, kad pirmajame „lygmenyje“ (kitaip tariant, taikant pirminį būdą, kuriuo duomenų valdytojas pirmą kartą susisiečia su duomenų subjektu) paprastai turėtų būti pateikiama svarbiausia informacija (kaip nurodyta 36 skirsnyje), t. y. išsami informacija apie duomenų tvarkymo tikslus, duomenų valdytojo tapatybę ir duomenų subjekto teises, taip pat informacija apie didžiausiąjį duomenų tvarkymo poveikį arba duomenų tvarkymą, kuris duomenų subjektui galėtų būti netikėtas. Pavyzdžiui, jei pirmą kartą su duomenų subjektu susisiekiama telefonu, ši informacija turėtų būti pateikta telefoninio pokalbio su duomenų subjektu metu, o dalis 13 ir (arba) 14 straipsnyje (-iuose) reikalaujamos informacijos jiems galėtų būti pateikta papildomomis (kitomis) priemonėmis, pvz., e. paštu nusiunčiant privatumo politikos kopiją ir (arba) duomenų subjektui nusiunčiant nuorodą į duomenų valdytojo lygmeninį internetinį pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo.

Aktyvieji ir pasyvieji pranešimai

39. Kitas galimas informacijos, kuria siekiama užtikrinti skaidrumą, pateikimo būdas – aktyviųjų ir pasyviųjų pranešimų naudojimas. Aktyviaisiais pranešimais informacija, kuria siekiama užtikrinti skaidrumą, pateikiama reikiamu laiku (angl. *just-in-time*), o pasyviaisiais pranešimais, pvz., taikant leidimų valdymą, naudojant informacijos apie privatumą suvestines ir papildomos informacijos teikimo priemones, padedama surasti informaciją.

Tokie pranešimai suteikia galimybę užtikrinti skaidrumą labiau atsižvelgiant į konkrečių vartotojų.

- Informacijos apie privatumą suvestinė yra viena vieta, kurioje duomenų subjektai gali peržiūrėti informaciją apie privatumą ir tvarkyti savo privatumo nuostatas, leisdami aptariamoms paslaugos teikėjui tam tikrais būdais naudoti su jais susijusius duomenis arba neleisdami jų naudoti. Tai itin naudinga, kai viena paslauga duomenų subjektai naudojami naudodami kelis skirtingus įrenginius, nes tokiu būdu jiems suteikiama galimybė susipažinti su savo asmens duomenimis ir juos valdyti, kad ir koku būdu jie naudotųsi ta paslauga. Duomenų subjektams suteikiant galimybę privatumo informacijos suvestinėje rankiniu būdu keisti savo privatumo nuostatas, taip pat gali būti lengviau individualizuoti pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo, atsižvelgiant į tik į tuos duomenų tvarkymo būdus, kurie taikomi konkrečiam duomenų subjektui. Privatumo informacijos suvestinę patartina įtraukti į esamą paslaugos architektūrą (pvz., užtikrinant tokią pat struktūrą ir ženklo darą, kaip ir likusios paslaugos dalies), nes taip bus užtikrinta intuityvi prieiga prie suvestinės ir intuityvus jos naudojimas, o tai gali būti naudinga norint paskatinti vartotojus susipažinti su šia informacija tokiu pat būdu, kaip susipažįstama su kitais tos paslaugos aspektais. Tokia praktika gali būti veiksminga norint įrodyti, kad informacija apie privatumą yra būtina ir neatskiriama paslaugos dalis, o ne vien ilgas teisinis tekstas.
- Reikiamu laiku teikiamas pranešimas naudojamas konkrečiai informacijai apie privatumą pateikti atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, jei ir kai itin svarbu, kad duomenų subjektas ją perskaitytų. Šis būdas naudingas, kai įvairiais duomenų rinkimo proceso momentais norima pateikti informaciją apie įvairius aspektus; šiuo būdu padedama padalyti teikiamą informaciją į lengvai įsisąmoninamas dozes ir sumažinamas poreikis skaityti atskirą pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo, kuris sunkiai suprantamas nesant konteksto. Pavyzdžiui, duomenų subjektui internetu perkant kokį nors produktą, išskylančiuosiuose pranešimuose gali būti pateikiama glausta aiškinamoji informacija, papildanti atitinkamus teksto laukus. Pavyzdžiui, šalia lauko, į kurį prašoma įvesti duomenų subjekto telefono numerį, galėtų būti pateikta informacija, paaiškinanti, kad šie duomenys renkami tik tam, kad būtų galima susisiekti, ir kad ji bus atskleidžiama tik siuntų tarnybai.

Kitų rūšių „tinkamos priemonės“

40. Kadangi Europos Sąjungoje užtikrinta labai plati prieiga prie interneto ir duomenų subjektai, būdami įvairiose vietose ir naudodamiesi įvairiais pirmiau minėtais įrenginiais, bet kada gali prie jo prisijungti, 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad duomenų valdytojams, kurie vykdo veiklą skaitmeninėje ir (arba) internetinėje aplinkoje, tinkama informacijos, kuria siekiama užtikrinti skaidrumą, pateikimo priemonė yra elektroninis pareiškimas ir (arba) pranešimas dėl privatumo. Tačiau, atsižvelgiant į duomenų rinkimo ir tvarkymo aplinkybes, duomenų valdytojui gali reikėti taikyti papildomus (arba alternatyvius, jei duomenų valdytojas nevykdo veiklos skaitmeninėje ir (arba) internetinėje aplinkoje)

informacijos pateikimo būdus ir formatus. Atsižvelgiant į toliau nurodytą įvairių duomenų subjekto asmens duomenų aplinką, gali būti taikomi toliau nurodyti kiti informacijos pateikimo duomenų subjektui būdai. Kaip jau minėta, duomenų valdytojai, pasirinkę derinti kelis tokius būdus, gali taikyti lygmeninį principą, tačiau tokiu atveju jie privalo užtikrinti, kad svarbiausia informacija (žr. 36 ir 38 skirsnius) būtų pateikta naudojant pagrindinį susisiekimo su duomenų subjektu būdą.

- a. Spausdintinė ar popierinė terpė, pvz., sutarčių sudarymas paštu: rašytiniai paaiškinimai, informaciniai lapeliai, sutarčių dokumentuose pateikiama informacija, piešinėliai, infografikai arba struktūrinės schemos.
- b. Bendravimas telefonu: žodiniai realaus asmens paaiškinimai, suteikiantys galimybę tiesiogiai bendrauti ir gauti atsakymus į klausimus, arba automatizuotos arba iš anksto įrašytos informacijos teikimas, suteikiant galimybę išgirsti papildomą, išsamesnę informaciją.
- c. Išmaniųjų technologijų ir (arba) daiktų internetinė aplinka, pvz., sekimo pasitelkiant belaidžius vietinius tinklus duomenų analizė: piktogramos, greitojo atsako (QR) kodai, įspėjimai balsu, išsami rašytinė informacija, įtraukta į popierines diegimo instrukcijas, į skaitmenines diegimo instrukcijas įtraukti vaizdo įrašai, rašytinė informacija išmaniajame įrenginyje, SMS arba e. pašto pranešimai, matomos lentelės su informacija, viešasis ženklinimas arba viešosios informacinės kampanijos.
- d. Tiesioginis bendravimas, pvz., atsakymai į nuomonių apklausas, asmeninis paslaugos užsisakymas: žodiniai arba rašytiniai paaiškinimai, teikiami spausdintine arba nedokumentine forma.
- e. Realioji aplinka, kurioje, naudojant apsaugines vaizdo stebėjimo sistemas (AVSS) arba bepiločius orlaivius, įrašomas vaizdas: matomos lentelės su informacija, viešasis ženklinimas, viešosios informacinės kampanijos arba pranešimai laikraščiuose ir (arba) kitose žiniasklaidos priemonėse.

Informacija apie profiliavimą ir automatizuotą sprendimų priėmimą

41. Dalis informacijos, kurią pagal 13 straipsnio 2 dalies f punktą ir 14 straipsnio 2 dalies g punktą privaloma pateikti duomenų subjektui, yra informacija apie tai, kad esama 22 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodyto automatizuoto sprendimų priėmimo, įskaitant profiliavimą, kartu su prasminga informacija apie loginį jo pagrindimą ir reikšmingas bei numatomas duomenų tvarkymo pasekmes duomenų subjektui. 29 straipsnio darbo grupė išleido gaires dėl automatizuoto atskirų sprendimų priėmimo ir profiliavimo³⁵, kurios turėtų būti naudojamos ieškant papildomų rekomendacijų, kaip užtikrinti skaidrumą konkrečiomis profiliavimo sąlygomis. Pažymėtina, kad be konkrečių skaidrumo reikalavimų, pagal 13 straipsnio 2 dalies f punktą ir 14 straipsnio 2 dalies g punktą taikomų automatizuotam sprendimų priėmimui, šiose gairėse pateikti paaiškinimai dėl duomenų subjektų informavimo apie jų asmens duomenų tvarkymo pasekmes ir bendras principas, kad

³⁵ Gairės dėl automatizuoto atskirų sprendimų priėmimo ir profiliavimo pagal Reglamentą (ES) 2016/679, WP 251.

duomenų subjektams jų asmens duomenų tvarkymas neturėtų būti netikėtas, taip pat taikomos bet kokiam profiliavimui (ne tik aprašytam 22 straipsnyje³⁶), kaip vienai iš duomenų tvarkymo rūšių³⁷.

Kiti aspektai. Pavojai, taisyklės ir apsaugos priemonės

42. BDAR 39 konstatuojamojoje dalyje taip pat kalbama apie tam tikros informacijos, kuri nėra konkrečiai nurodyta 13 ir 14 straipsniuose, teikimą (žr. 28 skirsnyje cituojamą šios konstatuojamosios dalies tekstą). Šioje konstatuojamojoje dalyje minimas duomenų subjektų informavimas apie asmens duomenų tvarkymo pavojus, taisykles ir apsaugos priemonės yra susijęs su kai kuriais kitais aspektais. Vienas iš jų – poveikio duomenų apaugai vertinimai. Kaip nurodyta 29 straipsnio darbo grupės išleistose poveikio duomenų apsaugai vertinimo (PDAV) gairėse³⁸, duomenų valdytojai, siekdami sustiprinti pasitikėjimą duomenų tvarkymo operacijomis ir įrodyti skaidrumą bei atskaitomybę, turėtų apsvarstyti galimybę paskelbti poveikio duomenų apaugai vertinimą (arba jo dalį), nors tai ir nėra privaloma. Be to, įrodyti skaidrumą gali padėti elgesio kodekso (nustatyto 40 straipsnyje) laikymasis, nes elgesio kodeksai gali būti rengiami siekiant tiksliau nustatyti, kaip BDAR turėtų būti taikomas šių aspektų atžvilgiu: sąžiningo ir skaidraus duomenų tvarkymo, visuomenės ir duomenų subjektų informavimo ir, be kitų dalykų, informacijos teikimo vaikams bei jų apsaugos.
43. Kitas svarbus su skaidrumu susijęs dalykas yra pritaikytosios ir standartizuotosios duomenų apsaugos principai (privalomi pagal 25 straipsnį). Pagal šiuos principus reikalaujama, kad duomenų valdytojai duomenų apsaugos aspektus į savo duomenų tvarkymo operacijas ir sistemas diegtų nuosekliai ir į duomenų apsaugą nežiūrėtų kaip į paskutinę minutę išsprendžiamą reikalavimų laikymosi klausimą. 78 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad duomenų valdytojai turėtų įgyvendinti priemones, kuriomis būtų įvykdyti pritaikytosios ir standartizuotosios duomenų apsaugos reikalavimai, įskaitant funkcijų ir asmens duomenų tvarkymo skaidrumo užtikrinimo priemones.
44. Atskirai pažymėtina, kad su duomenų subjektų informavimu apie pavojus, taisykles ir apsaugos priemones taip pat yra susijęs bendrų duomenų valdytojų klausimas. 26 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad bendri duomenų valdytojai skaidriu būdu nustatytų savo atitinkamą atsakomybę už pagal BDAR nustatytų prievolių, visų pirma susijusių su duomenų subjektų naudojimu savo teisėmis ir prievolėmis pateikti 13 ir 14 straipsniuose nurodytą informaciją, vykdymą. 26 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad duomenų subjektui būtų sudaryta galimybė susipažinti su esminėmis duomenų valdytojų susitarimo nuostatomis. Kitaip tariant, duomenų subjektui turi būti visiškai aišku, į kurį duomenų valdytoją jis gali

³⁶ Taikoma sprendimų priėmimui, grindžiamam tik automatizuotu duomenų tvarkymu, įskaitant profiliavimą, ir darančiam teisinį arba panašų poveikį duomenų subjektui.

³⁷ Šiuo atžvilgiu svarbioje 60 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad „be to, duomenų subjektas turėtų būti informuotas apie tai, kad vykdomas profiliavimas, ir apie tokio profiliavimo pasekmes“.

³⁸ Poveikio duomenų apsaugai vertinimo (PDAV) gairės, kuriomis Reglamento 2016/679 taikymo tikslais nurodoma, kaip nustatyti, ar duomenų tvarkymo operacijos gali sukelti didelį pavojų, WP 248, 1 red.

kreiptis, norėdamas pasinaudoti viena ar daugiau savo teisių, kurios jam yra suteiktos pagal BDAR³⁹.

Informacija apie tolesnį duomenų tvarkymą

45. 13 ir 14 straipsniuose yra nuostata⁴⁰, kuria reikalaujama, kad duomenų valdytojas informuotų duomenų subjektą, ar ketina toliau tvarkyti asmens duomenis kitu tikslu nei tas, kuriuo jie buvo renkami arba gauti. Jei taip, „prieš taip toliau tvarkydamas duomenis duomenų valdytojas pateikia duomenų subjektui informaciją apie tą kitą tikslą ir visą kitą atitinkamą papildomą informaciją, kaip nurodyta 2 dalyje“. Šiomis nuostatomis konkrečiai įgyvendinamas 5 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytas principas, kad asmens duomenys turi būti renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais, o tolesnis duomenų tvarkymas su tais tikslais *nesuderinamu* būdu yra draudžiamas⁴¹. 5 straipsnio 1 dalies b punkto antroje dalyje teigiama, kad tolesnis duomenų tvarkymas archyvavimo tikslais viešojo intereso labui, mokslinių ar istorinių tyrimų tikslais arba statistiniais tikslais pagal 89 straipsnio 1 dalį nėra laikomas nesuderinamu su pirminiais tikslais. Jei asmens duomenys toliau tvarkomi tikslais, kurie yra *suderinami* su pirminiais tikslais (kaip nurodyta 6 straipsnio 4 dalyje⁴²), taikoma 13 straipsnio 3 dalis ir 14 straipsnio 4 dalis. Šiuose straipsniuose nustatytais reikalavimais informuoti duomenų subjektą apie tolesnį duomenų tvarkymą remiama BDAR nustatyta pozicija, kad duomenų subjektas turėtų tuo metu, kai renkami asmens duomenys, arba asmens duomenų rinkimo kontekste tikėtis, kad duomenys gali būti tvarkomi tuo tikslu⁴³. Kitaip tariant, duomenų subjekto asmens duomenų tvarkymas jam neturėtų būti netikėtas.
46. Kadangi 13 straipsnio 3 dalyje ir 14 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad reikia pateikti „visą kitą atitinkamą papildomą informaciją, kaip nurodyta 2 dalyje“, iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad duomenų valdytojui paliekama tam tikra laisvė nustatant atitinkamo straipsnio (t. y. 13 arba 14, atsižvelgiant į tai, kuris taikomas) 2 dalyje nurodytos informacijos, kuri turėtų būti pateikta duomenų subjektui, apimtį ir konkrečias kategorijas. (61 konstatuojamojoje dalyje tai vadinama „kita būtina informacija“.) Tačiau visa toje straipsnio dalyje nurodyta informacija duomenų subjektui paprastai turėtų būti pateikiama tik tokiu atveju, jei kurios nors vienos ar daugiau kategorijų informacijos nėra arba ta informacija nėra aktuali.

³⁹ Pagal 26 straipsnio 3 dalį, nepaisant 26 straipsnio 1 dalyje nurodyto bendrų duomenų valdytojų susitarimo sąlygų, duomenų subjektas gali naudotis savo teisėmis pagal BDAR kiekvieno iš duomenų valdytojų atžvilgiu.

⁴⁰ 13 straipsnio 3 dalyje ir 14 straipsnio 4 dalyje, kurių formuluotės yra vienodos, išskyrus tai, kad 13 straipsnyje esantis žodis „renkami“ 14 straipsnyje pakeistas žodžiu „gauti“.

⁴¹ Dėl šio principo, pvz., žr. 47, 50, 61, 156 ir 158 konstatuojamąsias dalis, 6 straipsnio 4 dalį ir 89 straipsnį.

⁴² 6 straipsnio 4 dalyje nurodyti kai kurie veiksniai, į kuriuos reikia atsižvelgti, norint įsitikinti, ar duomenų tvarkymas kitu tikslu yra suderinamas su tikslu, dėl kurio iš pradžių asmens duomenys buvo surinkti, t. y.: sąsaja tarp tikslų; aplinkybės, kuriomis asmens duomenys buvo surinkti; asmens duomenų pobūdis (visų pirma ar tvarkomi specialių kategorijų asmens duomenys, ar tvarkomi asmens duomenys apie apkaltinamuosius nusprendžius ir nusikalstamas veikas); numatomo tolesnio duomenų tvarkymo galimos pasekmės duomenų subjektams; tinkamų apsaugos priemonių buvimas.

⁴³ 47 ir 50 konstatuojamosios dalys

47. 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja, kad tuo atveju, kai naujo duomenų tvarkymo tikslais kaip teisiniu pagrindu remiamasi ne sutikimu ar nacionaline ir (arba) Sąjungos teise, duomenų valdytojai, norėdami užtikrinti skaidrumą, sąžiningumą ir atskaitomybę, turėtų apsvarstyti galimybę savo pareiškime ir (arba) pranešime dėl privatumo duomenų subjektams pateikti informaciją apie suderinamumo analizę, atliktą pagal 6 straipsnio 4 dalį⁴⁴ (kitais atvejais, paaiškinimą, kodėl duomenų tvarkymas kitu (-ais) tikslu (-ais) yra suderinamas su pirminiu tikslu). Taip duomenų subjektams bus suteikta galimybė įvertinti tolesnio duomenų tvarkymo suderinamumą ir numatytas apsaugos priemonės bei nuspręsti, ar pasinaudoti savo teisėmis, pvz., be kita ko, teise apriboti duomenų tvarkymą arba teise nesutikti, kad duomenys būtų tvarkomi⁴⁵. Jei duomenų valdytojai nusprendžia šios informacijos neįtraukti į pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo, 29 straipsnio darbo grupė rekomenduoja, kad jie duomenų subjektams aiškiai nurodytų, kad jie gali gauti tą informaciją pateikę prašymą.
48. Svarbus duomenų subjekto naudojimosi savo teisėmis aspektas yra laikas. Kaip jau buvo pažymėta, vienas iš svarbiausių 13 ir 14 straipsniuose nustatytų skaidrumo reikalavimų aspektų, neišvengiamai susijusių su duomenų tvarkymo sąžiningumo principu, yra informacijos pateikimas tinkamu laiku. Informaciją apie *tolesnį duomenų tvarkymą* duomenų tvarkytojas turi pateikti „prieš taip toliau tvarkydamas duomenis“. 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad nuo pranešimo ir duomenų tvarkymo pradžios turėtų praeiti pagrįstas laikotarpis – duomenys neturėtų būti pradėti tvarkyti iškart po to, kai duomenų subjektas gauna pranešimą. Taip duomenų subjektai iš skaidrumo principo taikymo gauna praktinės naudos, nes įgyja prasmingą galimybę apsvarstyti tolesnio duomenų tvarkymo klausimą (ir galbūt pasinaudoti su juo susijusiomis teisėmis). Pagrįsto laikotarpio trukmė priklauso nuo konkrečių aplinkybių. Pagal sąžiningumo principą reikalaujama, kad kuo tolesnis duomenų tvarkymas ir labiau intervencinis (arba mažiau tikėtas), tuo tas laikotarpis turėtų būti ilgesnis. Pagal atskaitomybės principą atitinkamai reikalaujama, kad duomenų valdytojai sugebėtų įrodyti, kaip jie nustatė, kad šios informacijos pateikimo laikas, atsižvelgiant į aplinkybes, yra pagrįstas, ir kodėl laikas duomenų subjektams apskritai parinktas sąžiningai. (Taip pat žr. 30–32 skirsniuose pateiktas pastabas dėl įsitikinimo laikotarpių pagrįstumu.)

Vizualizavimo priemonės

49. Svarbu pažymėti, kad BDAR nustatytas skaidrumo principas gali būti įgyvendinamas ne tik kalbiniais (rašytiniais ar žodiniais) pranešimais. Bendrajame duomenų apsaugos reglamente numatyta, kad prireikus gali būti naudojamos vizualizavimo priemonės (reglamente konkrečiai minimos piktogramos, sertifikavimo mechanizmai ir duomenų apsaugos ženklai ir žymenys). 58 konstatuojamojoje dalyje⁴⁶ nurodyta, kad galimybės susipažinti su

⁴⁴ Taip pat minima 50 konstatuojamojoje dalyje.

⁴⁵ Kaip nurodyta 63 konstatuojamojoje dalyje, taip duomenų subjektui bus suteikta galimybė pasinaudoti savo prieigos teise, norint sužinoti apie duomenų tvarkymą ir patikrinti jo teisėtumą.

⁴⁶ „Tokia informacija galėtų būti pateikta elektronine forma, pavyzdžiui, interneto svetainėje, kai ji skirta viešai paskelbti. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai dėl dalyvių gausos ir naudojamų technologijų sudėtingumo duomenų subjektui sunku suvokti ir pastebėti, ar jo asmens duomenys renkami, kas juos renka ir kokių tikslų, kaip antai reklama internete.“

visuomenei arba duomenų subjektui skirta informacija klausimas itin aktualus internetinėje aplinkoje⁴⁷.

Piktogramos

50. 6o konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad informacija duomenų subjektui gali būti teikiama „kartu“ su standartizuotomis piktogramomis, taip suteikiant galimybę taikyti lygmeninį principą. Tačiau naudojant piktogramas, jomis neturėtų būti tiesiog pakeičiama informacija, reikalinga tam, kad duomenų subjektas galėtų pasinaudoti savo teisėmis, ir piktogramos neturėtų būti naudojamos kaip alternatyva 13 ir 14 straipsniuose duomenų valdytojui nustatytų reikalavimų laikymuisi. 12 straipsnio 7 dalyje leidžiama naudoti tokias piktogramas, nustatant, kad:

„Informacija, kuri duomenų subjektams turi būti teikiama pagal 13 ir 14 straipsnius, gali būti teikiama su standartizuotomis piktogramomis siekiant, kad numatomas duomenų tvarkymas būtų prasmingai apibendrintas lengvai matomu, suprantamu ir aiškiai įskaitomu būdu. Kai piktogramos pateikiamos elektronine forma, jos turi būti kompiuterio skaitomos.“

51. Remiantis 12 straipsnio 7 dalimi, kurioje teigiama, kad „kai piktogramos pateikiamos elektronine forma, jos turi būti kompiuterio skaitomos“, piktogramos gali būti pateikiamos ir ne elektroniniu būdu⁴⁸, o, pvz., fizine forma popieriuje, daiktų interneto įrenginiuose arba daiktų interneto pakuotėse, viešose vietose skelbiamuose pranešimuose apie sekimą pasitelkiant belaidžius vietinius tinklus, greitojo atsako (QR) koduose ir pranešimuose dėl apsauginės vaizdo stebėjimo sistemos (AVSS.)
52. Akivaizdu, kad naudojant piktogramas siekiama užtikrinti didesnę skaidrumą duomenų subjektams, kartu galbūt sumažinant poreikį duomenų subjektui pateikti labai daug rašytinės informacijos. Tačiau piktogramų naudingumas siekiant duomenų subjektams pateikti 13 ir 14 straipsniuose reikalaujamą informaciją priklauso nuo simbolių ir (arba) atvaizdų standartizavimo, kad juos visoje ES būtų galima visuotinai naudoti ir atpažinti kaip sutrumpintą tos informacijos versiją. Šiuo atžvilgiu BDAR Komisija įpareigojama parengti piktogramų rinkinį, tačiau Europos duomenų apsaugos valdyba, gavusi prašymą arba savo

⁴⁷ Tokiu atveju duomenų valdytojai turėtų atsižvelgti į silpnaregių duomenų subjektų (pvz., daltonikų) poreikius.

⁴⁸ BDAR nėra apibrėžta, ką reiškia „kompiuterio skaitomas“, tačiau Direktyvos 2013/37/ES 21 konstatuojamojoje dalyje apibrėžta, kad ši sąvoka („elektroninis“) reiškia:

„rinkmenos formato struktūrą, kuri leistų kompiuterinėms programoms jį lengvai nustatyti, atpažinti ir išskirti iš jo konkrečius duomenis. *Elektroninio formato rinkmenose užkoduoti duomenys laikomi elektroniniais duomenimis. Elektroniniai formatai gali būti atvirieji arba nuosavybiniai; jie gali būti oficialūs standartai arba ne. Elektroninio formato dokumentais nelaikomi dokumentai, užkoduoti naudojant tokį rinkmenos formatą, kuris riboja automatinį tvarkymą, nes iš jų duomenų negalima išskirti arba tai sunku padaryti. Kai tinkama, valstybės narės turėtų skatinti naudoti atvirus elektroninius formatus.*“

iniciatyva, Komisijai gali pateikti savo nuomonę dėl tokių piktogramų⁴⁹. 29 straipsnio darbo grupė pripažįsta, kad, atsižvelgiant į 166 konstatuojamąją dalį, piktogramų rinkinys visų pirma turėtų būti rengiamas pagal įrodymais pagrįstą metodą, o prieš bet kokią minėtą standartizavimą kartu su pramonės ir plačiosios visuomenės atstovais reikės atlikti išsamų piktogramų veiksmingumo šioje srityje tyrimą.

Sertifikavimo mechanizmai, ženklai ir žymenys

53. Be standartizuotų piktogramų naudojimo, BDAR (42 straipsnyje) taip pat numatytas duomenų sertifikavimo mechanizmas, duomenų apsaugos ženklų ir žymenų naudojimas, kad būtų galima įrodyti, jog duomenų valdytojai ir duomenų tvarkytojai, vykdydami duomenų tvarkymo operacijas, laikosi BDAR ir duomenų subjektams užtikrina didesnę skaidrumą⁵⁰. 29 straipsnio darbo grupė atėjus laikui išleis gaires dėl sertifikavimo mechanizmo.

Duomenų subjektų naudojimas savo teisėmis

54. Siekiant užtikrinti skaidrumą, duomenų valdytojams nustatytas trejopas įpareigojimas, susijęs su duomenų subjektų teisėmis pagal BDAR, nes jie privalo⁵¹:
- pateikti duomenų subjektams informaciją apie jų teises⁵² (kaip reikalaujama 13 straipsnio 2 dalies b punkte ir 14 straipsnio 2 dalies c punkte);
 - palaikydami ryšį su duomenų subjektais dėl jų teisių, nustatytų 15–22 ir 34 straipsniuose, laikytis skaidrumo principo (susijusio su pranešimų kokybe, kaip nustatyta 12 straipsnio 1 dalyje) ir
 - palengvinti duomenų subjektų naudojimąsi savo teisėmis, nustatytomis 15–22 straipsniuose.
55. BDAR reikalavimais dėl naudojimosi šiomis teisėmis ir reikalaujamos informacijos pobūdžio siekiama suteikti duomenų subjektams *prasmingą galimybę* įrodyti savo teises ir užtikrinti duomenų valdytojų atsakomybę už jų asmens duomenų tvarkymą. 59 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiama, kad „turėtų būti sudarytos sąlygos palengvinti duomenų subjekto naudojimąsi savo teisėmis“ ir kad duomenų valdytojas „taip pat turėtų sudaryti sąlygas

⁴⁹ 12 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad Komisijai pagal 92 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais siekiama nustatyti, kokia informacija turi būti pateikta piktogramomis, ir nustatyti standartizuotų piktogramų pateikimo procedūras. 166 konstatuojamojoje dalyje (joje bendrai kalbama apie Komisijos deleguotuosius aktus) nurodyta, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija privalo tinkamai konsultuotis, taip pat su ekspertais. Tačiau Europos duomenų apsaugos valdyba taip pat turi atlikti svarbų konsultuojamąjį vaidmenį, susijusį su piktogramų standartizavimu, nes 70 straipsnio 1 dalies r punkte teigiama, kad Europos duomenų apsaugos valdyba savo iniciatyva arba tam tikrais atvejais Komisijos prašymu turi pateikti Komisijai nuomonę dėl piktogramų.

⁵⁰ Žr. nuorodą 100 konstatuojamojoje dalyje.

⁵¹ BDAR skyriaus „Duomenų subjekto teisės“ skirsnis „Skaidrumas ir sąlygos“ (III skyriaus 1 skirsnis, būtent 12 straipsnis).

⁵² Galimybė susipažinti, ištaisyti, ištrinti, duomenų tvarkymo apribojimas, nesutikimas, kad duomenys būtų tvarkomi, perkeliama.

pateikti prašymus elektroniniu būdu, ypač tais atvejais, kai asmens duomenys tvarkomi elektroniniu būdu“. Būdas, kuriuo duomenų valdytojas suteikia duomenų subjektui galimybę pasinaudoti savo teisėmis, turėtų būti tinkamas, atsižvelgiant į duomenų valdytojo ir duomenų subjekto tarpusavio ryšio ir sąveikos aplinkybes ir pobūdį. Šiuo tikslu duomenų valdytojui gali būti pravartu duomenų subjektui suteikti vieną arba daugiau pasinaudojimo savo teisėmis būdų, atitinkančių įvairius duomenų subjekto sąveikos su duomenų valdytoju būdus.

Pavyzdys

Sveikatos priežiūros paslaugų teikėjas, norėdamas palengvinti prašymų suteikti prieigą prie asmens duomenų teikimą internetu ir asmeniškai, savo svetainėje naudoja elektroninę formą, o medicinos klinikos priimamuosiuose – popierines formas. Nepaisydamas to, kad suteikia šiuos būdus, sveikatos priežiūros paslaugų teikėjas priima ir kitais būdais (pvz., laiškais ar e. paštu) teikiamus prieigos prašymus ir yra paskyręs kontaktinį asmenį (su kuriuo galima susisiekti e. paštu arba telefonu), padedantį duomenų subjektams pasinaudoti savo teisėmis.

Prievolės pateikti informaciją išimtys

13 straipsnyje nustatytos išimtys

56. Vienintelė 13 straipsnyje duomenų valdytojui nustatytų prievolių išimtis, susijusi su atveju, kai asmens duomenis jis surenka tiesiogiai iš duomenų subjekto, taikoma, „jeigu duomenų subjektas jau turi informaciją, ir tiek, kiek tos informacijos jis turi“⁵³. Pagal atskaitomybės principą reikalaujama, kad duomenų valdytojai įrodytų (ir patvirtintų dokumentais), kokią informaciją duomenų subjektas jau turi, kaip ir kada jis ją gavo ir kad nuo to laiko ta informacija nepasikeitė tiek, kad būtų laikytina pasenusia. Be to, 13 straipsnio 4 dalyje vartojama frazė „tiek, kiek“ pabrėžiama, kad net ir tuomet, jei duomenų subjektas jau yra pateikęs tam tikrų kategorijų informaciją iš 13 straipsnyje pateikto informacijos aprašo, duomenų valdytojas vis vien privalo pridėti tą informaciją, kad užtikrintų, jog dabar duomenų subjektas turėtų visą 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją. Toliau pateikiamas geriausios praktikos pavyzdys, susijęs su ribotu 13 straipsnio 4 dalyje nustatytos išimties aiškinimu.

Pavyzdys

Asmuo užsisako internetinio e. pašto paslaugą ir registruodamasis gauna visą pagal 13 straipsnio 1 ir 2 dalis privalomą informaciją. Po šešių mėnesių duomenų subjektas aktyvina susijusią e. pašto paslaugos teikėjo teikiamą tikrą laikų pokalbių funkciją ir

⁵³ 13 straipsnio 4 dalis.

šiuo tikslu e. pašto paslaugos teikėjui nurodo savo mobiliojo telefono numerį. Paslaugos teikėjas duomenų subjektui pateikia tam tikrą 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą informaciją apie telefono numerio tvarkymą (pvz., tvarkymo tikslus ir teisinį pagrindą, gavėjus, saugojimo laikotarpį), tačiau nepateikia kitos informacijos, kurią asmuo gavo prieš šešis mėnesius ir kuri nuo tada nepasikeitė (pvz., nenurodo duomenų valdytojo tapatybės ir kontaktinių duomenų, duomenų apsaugos pareigūno, nepateikia informacijos apie duomenų subjekto teises ir teisę skųstis atitinkamai priežiūros institucijai). Tačiau, remiantis geriausia praktika, duomenų subjektui turėjo būti pakartotinai pateikta visa informacija, be to, jam turėjo būti aiškiai nurodyta, kokia informacija, įeinanti į pateiktą informaciją, yra nauja. Dėl naujo duomenų tvarkymo tikralaikio pokalbių tikslais duomenų subjektui gali būti padarytas poveikis, dėl kurio jis norėtų pasinaudoti kokia nors savo teise, apie kurią jis galėjo pamiršti, nes apie ją buvo informuotas prieš šešis mėnesius. Pateikiant visą informaciją, padedama užtikrinti, kad duomenų subjektas liktų išsamiai informuotas apie tai, kaip naudojami jo duomenys, ir apie savo teises.

14 straipsnyje nustatytos išimtys

57. 14 straipsnyje nustatyta gerokai daugiau duomenų valdytojui taikomų prievolių pateikti informaciją išimčių, susijusių su atveju, kai asmens duomenys buvo gauti ne iš duomenų subjekto. Paprastai šios išimtys turėtų būti aiškinamos ir taikomos siaurai. Be aplinkybių, kai duomenų subjektas jau turi aptariamą informaciją (14 straipsnio 5 dalies a punktas), 14 straipsnio 5 dalyje išimtis leidžiama taikyti tokiais atvejais:

- kai tokios informacijos pateikimas yra neįmanomas arba tam reikėtų neproporcingų pastangų, visų pirma kai duomenys tvarkomi archyvavimo tikslais viešojo intereso labui, mokslinių ar istorinių tyrimų tikslais arba statistiniais tikslais, arba jeigu pateikus informaciją gali tapti neįmanoma arba gali būti labai kliudoma pasiekti to tvarkymo tikslus;
- kai nacionalinės arba Sąjungos teisės aktuose reikalaujama, kad duomenų valdytojas gautų arba atskleistų asmens duomenis, ir juose yra nustatytos tinkamos teisėtų duomenų subjekto interesų apsaugos priemonės; arba
- kai, atsižvelgiant į nacionalinės arba Sąjungos teisės aktais reglamentuojamą profesinės paslapties prievolę (įskaitant įstatais nustatytą prievolę saugoti paslaptį), asmens duomenys privalo išlikti konfidencialūs.

Informacijos pateikimas yra neįmanomas, tam reikėtų neproporcingų pastangų, informacijos pateikimas gali labai sukludyti pasiekti to tvarkymo tikslus

58. 14 straipsnio 5 dalies b punkte numatytos trys situacijos, kurioms esant prievolė pateikti 14 straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse nustatytą informaciją netaikoma:

- (i) kai tai padaryti neįmanoma (visų pirma kai duomenys tvarkomi archyvavimo tikslais, mokslinių ar istorinių tyrimų tikslais arba statistiniais tikslais);

- (ii) kai tam reikėtų neproporcingų pastangų (visų pirma kai duomenys tvarkomi archyvavimo tikslais, mokslinių ar istorinių tyrimų tikslais arba statistiniais tikslais) arba
- (iii) jeigu pateikus 14 straipsnio 1 dalyje reikalaujamą informaciją gali tapti neįmanoma arba gali būti labai kliudoma pasiekti to tvarkymo tikslus.

„Yra neįmanomas“

59. Situacija, kai informacijos pateikiamas „yra neįmanomas“, kaip nustatyta 14 straipsnio 5 dalies b punkte, yra situacija „viskas arba nieko“, nes kas nors yra neįmanoma arba įmanoma – tarpinių variantų nėra. Taigi duomenų valdytojas, norėdamas pasinaudoti šia išimtimi, privalo nurodyti veiksnius, kurie tikrai *trukdo* pateikti informaciją duomenų subjektams. Jei per tam tikrą laikotarpį veiksniai, dėl kurių buvo neįmanoma pateikti informacijos, išnyksta ir atsiranda galimybė pateikti informaciją duomenų subjektams, duomenų valdytojas turėtų nedelsdamas tai padaryti. Tokių situacijų, kai duomenų valdytojas galės įrodyti, kad informacijos tikrai neįmanoma pateikti duomenų subjektams, iš tikrųjų nebus daug. Toliau pateiktas tokios situacijos pavyzdys.

Pavyzdys

Duomenų subjektas užsiregistruoja norėdamas gauti abonentinę internetu užsakomą paslaugą. Po registracijos duomenų valdytojas iš kredito informaciją teikiančios agentūros gauna duomenų subjekto kredito duomenis, kad galėtų priimti sprendimą, ar suteikti tą paslaugą. Pagal 14 straipsnio 3 dalies a punktą duomenų valdytojas per tris dienas nuo duomenų gavimo privalo informuoti duomenų subjektus apie jų kredito duomenis. Tačiau duomenų subjekto adresas ir telefono numeris nėra įtraukti į viešuosius registrus (duomenų subjektas faktiškai gyvena užsienyje). Registrudamasis dėl paslaugos, duomenų subjektas nenurodė e. pašto adreso arba jį nurodė neteisingai. Duomenų valdytojas išsiaiškina, kad nėra nė vieno būdo, kuriuo būtų galima tiesiogiai susisiekti su duomenų subjektu. Tačiau tokiu atveju informaciją apie kredito duomenų rinkimą duomenų valdytojas gali pateikti savo svetainėje dar prieš registraciją. Tuomet informacijos pateikimas pagal 14 straipsnį nebus neįmanomas.

Galimybės nurodyti duomenų šaltinį nebuvimas

60. 61 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad „tais atvejais, kai asmens duomenų kilmė duomenų subjektui negali būti nurodyta dėl to, kad buvo naudoti įvairūs šaltiniai, turėtų būti pateikta bendro pobūdžio informacija“. Reikalavimas duomenų subjektams pateikti informaciją apie jų asmens duomenų šaltinį netaikomas tik tokiu atveju, kai tai padaryti nėra įmanoma dėl to, kad nėra galimybės nustatyti konkretaus asmens duomenų elementų, susijusių su tuo pačiu duomenų subjektu, šaltinio. Pavyzdžiui, vien tai, kad duomenų bazę, kurioje saugomi daugybės duomenų subjektų asmens duomenys, duomenų valdytojas sudarė remdamasis daugiau nei vienu šaltiniu, nėra pakankamas pagrindas netaikyti šio reikalavimo, jei įmanoma (nors ir atima daug laiko ar yra sunku) nustatyti šaltinį, iš kurio

buvo gauti atskirų duomenų subjektų asmens duomenys. Atsižvelgiant į pritaikytosios ir standartizuotosios duomenų apsaugos reikalavimus⁵⁴, skaidrumo užtikrinimo priemonės į duomenų tvarkymo sistemas turėtų būti diegiamos nuosekliai, kad bet kuriuo viso duomenų tvarkymo ciklo momentu būtų galima nustatyti ir atsekti visus organizacijos gautų asmens duomenų šaltinius (žr. 43 skirsnį).

„Reikėtų neproporcingų pastangų“

61. 14 straipsnio 5 dalies b punkte, be situacijos „yra neįmanoma“, taip pat numatyta situacija „reikėtų neproporcingų pastangų“, visų pirma kai duomenys tvarkomi „archyvavimo tikslais viešojo intereso labui, mokslinių ar istorinių tyrimų tikslais arba statistiniais tikslais laikantis 89 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų ir apsaugos priemonių“. Šie tikslai taip pat minimi 62 konstatuojamojoje dalyje, kalbant apie atvejus, kai pateikti informaciją duomenų subjektui pareikalautų neproporcingai didelių pastangų, ir šiuo atžvilgiu teigiama, kad turėtų būti atsižvelgiama į duomenų subjektų skaičių, duomenų senumą ir bet kokias patvirtintas tinkamas apsaugos priemonės. Kadangi 62 konstatuojamojoje dalyje ir 14 straipsnio 5 dalies b punkte pabrėžiama, kad šios išimties taikymas siejamas su archyvavimo, mokslinių tyrimų ir statistiniais tikslais, 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad šia išimtimi *paprastai* neturėtų naudotis duomenų valdytojai, kurie asmens duomenis tvarko ne archyvavimo tikslais viešojo intereso labui, mokslinių ar istorinių tyrimų tikslais arba statistiniais tikslais. 29 straipsnio darbo grupė pabrėžia, kad tais atvejais, kai siekiama šių tikslų, vis tiek turi būti laikomasi 89 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, o informacijos pateikimas turi pareikalauti neproporcingų pastangų.
62. Nustatant, kas pagal 14 straipsnio 5 dalies b punktą galėtų būti neįmanoma arba pareikalauti neproporcingų pastangų, svarbu, kad nebūtų taikomos panašios išimties, nustatytos 13 straipsnyje (kai asmens duomenys renkami iš duomenų subjekto). Vienintelis 13 ir 14 straipsniuose apibūdintų situacijų skirtumas yra tas, kad 14 straipsnyje kalbama apie atvejį, kai duomenys renkami ne iš duomenų subjekto. Taigi galimybės nebuvimą arba pastangų neproporcingumą paprastai lemia aplinkybės, kurios nėra taikomos, jei asmens duomenys renkami iš duomenų subjekto. Kitaip tariant, galimybės nebuvimas arba pastangų neproporcingumas turi būti tiesiogiai susiję su tuo, kad asmens duomenys buvo gauti ne iš duomenų subjekto.

Pavyzdys

Stambi didmiesčio ligoninė reikalauja, kad visi pacientai, kuriems reikalingos dienos procedūros, ilgesnis hospitalizavimas ir gydymo paskyrimas, užpildytų paciento informacijos formą, kurioje prašoma pateikti duomenis apie du artimiausius giminaičius (duomenų subjektus). Kadangi kasdien ligoninėje apsilanko labai daug pacientų, ligoninei reikėtų neproporcingų pastangų, norint visiems asmenims, kurie pacientų kasdien pildomose formose buvo nurodyti kaip artimiausi giminaičiai, pateikti 14

⁵⁴ 25 straipsnis.

straipsnyje reikalaujamą informaciją.

63. Atsižvelgiant į pirmiau minėtus 62 konstatuojamojoje dalyje nurodytus veiksnius (duomenų subjektų skaičius, duomenų senumas ir tinkamos apsaugos priemonės), galima numanyti, dėl kokių dalykų duomenų valdytojui gali reikėti neproporcingų pastangų, norint pateikti duomenų subjektui reikiamą 14 straipsnyje nustatytą informaciją.

Pavyzdys

Istorijos tyrinėtojai, mėginantys atsekti kilmę pagal pavardes, netiesiogiai sukaupė didelę duomenų bazę, apimančią 20 000 duomenų subjektų. Tačiau šis duomenų rinkinys buvo sudarytas prieš 50 metų, nuo tada nebuvo atnaujintas ir jame nėra jokių kontaktinių duomenų. Atsižvelgiant į duomenų bazės dydį, o tuo labiau į duomenų senumą, tyrinėtojams reikėtų neproporcingų pastangų, norint nustatyti kiekvieną duomenų subjektą, kad jam būtų galima pateikti 14 straipsnyje nustatytą informaciją.

64. Duomenų valdytojas, norėdamas pasinaudoti 14 straipsnio 5 dalies b punkte nustatyta išimtimi, nes informacijai pateikti reikėtų neproporcingų pastangų, turėtų atlikti pusiausvyros tyrimą – įvertinti pastangas, kurias jis turėtų įdėti, norėdamas pateikti informaciją duomenų subjektui, ir jas palyginti su poveikiu, kuris būtų padarytas, ir pasekmėmis, kurių atsirastų, jei informacija jam nebūtų pateikta. Atsižvelgdamas į jam nustatytas atskaitomybės prievoles, šį vertinimą duomenų valdytojas turėtų patvirtinti dokumentais. 14 straipsnio 5 dalies b punkte nustatyta, kad tokiu atveju duomenų valdytojas privalo imtis tinkamų priemonių duomenų subjekto teisėms, laisvėms ir teisėtiems interesams apsaugoti. Šis reikalavimas taip pat taikomas tokiu atveju, kai duomenų valdytojas nustato, kad informacijos pateikimas yra neįmanomas arba kad pateikus informaciją gali tapti neįmanoma arba gali būti labai kliudoma pasiekti to tvarkymo tikslus. Kaip nurodyta 14 straipsnio 5 dalies b punkte, viena iš tinkamų priemonių, kurios duomenų valdytojai visada privalo imtis, yra viešas informacijos paskelbimas. Duomenų valdytojas tai gali padaryti įvairiais būdais, pvz., įdėdamas informaciją į savo svetainę arba aktyviai skelbdamas informaciją laikraštyje arba jo patalpose esančiose skelbimų lentose. Kitos tinkamos priemonės, be viešo informacijos paskelbimo, priklausys nuo konkrečių duomenų tvarkymo aplinkybių, tačiau tos priemonės, pvz., gali būti tokios: poveikio duomenų apaugai vertinimas; pseudonimų suteikimo metodų taikymas duomenims; kuo mažesnio duomenų kiekio rinkimas ir kuo trumpesnio saugojimo laikotarpio užtikrinimas; techninių ir organizacinių priemonių įgyvendinimas siekiant užtikrinti aukštą saugumo lygį. Be to, gali būti situacijų, kai duomenų valdytojui tvarkant asmens duomenis nebūtina nustatyti duomenų subjekto tapatybės (pvz., tvarkant pseudoniminius duomenis). Tokiais atvejais taip pat gali būti svarbu atsižvelgti į 11 straipsnio 1 dalį, nes joje nustatyta, kad duomenų valdytojas nėra įpareigojamas laikyti, gauti ar tvarkyti papildomą informaciją duomenų subjekto tapatybei nustatyti vien tam, kam būtų laikomasi BDAR.

Atvejis, kai gali būti labai kliudoma pasiekti tikslus

65. Paskutinė 14 straipsnio 5 dalies b punkte aptarta situacija yra tokia, kai duomenų valdytoji pagal 14 straipsnio 1 dalį pateikus informaciją duomenų subjektui, gali tapti neįmanoma arba gali būti labai kliudoma pasiekti to tvarkymo tikslus. Norėdami pasinaudoti šia išimtimi, duomenų valdytojai privalo įrodyti, kad vien dėl 14 straipsnio 1 dalyje nustatytos informacijos pateikimo nebus galima pasiekti to duomenų tvarkymo tikslų. Pažymėtina, kad norint remtis šiuo 14 straipsnio 5 dalies b punkto aspektu, būtina užtikrinti, kad duomenų tvarkymas būtų atliekamas laikantis visų 5 straipsnyje nustatytų principų, o svarbiausia, kad bet kokiomis aplinkybėmis asmens duomenų tvarkymas būtų sąžiningas ir turėtų teisinį pagrindą.

Pavyzdys

Pagal kovos su pinigų plovimu įstatymą A bankas privalo atitinkamai finansinių reikalavimų vykdymo užtikrinimo institucijai pranešti apie įtartinę veiklą, susijusią su jame atidarytomis sąskaitomis. A bankas iš B banko (įsisteigusio kitoje valstybėje narėje) gauna informaciją, kad gavo banko sąskaitos turėtojo nurodymą pervesti pinigus į kitą sąskaitą, esančią A banke, ir kad tai atrodo įtartina. A bankas šiuos duomenis apie banko sąskaitos turėtoją ir įtartinę veiklą perduoda atitinkamai finansinių reikalavimų vykdymo užtikrinimo institucijai. Pagal aptariamą kovos su pinigų plovimu įstatymą, jei informuojantis bankas banko sąskaitos turėtoją įspėtų, kad jo atžvilgiu gali būti vykdomi teisės aktais nustatyti tyrimai, tai būtų laikoma baudžiamąja veika. Šiuo atveju taikomas 14 straipsnio 5 dalies b punktas, nes, jei duomenų subjektui (A banko sąskaitos turėtojui) būtų pateikta 14 straipsnyje nustatyta informacija apie banko sąskaitos turėtojo asmens duomenų, gautų iš B banko, tvarkymą, būtų sukliudyta siekti minėto įstatymo tikslų, įskaitant įspėjimo prevenciją. Tačiau, atidarant sąskaitą, visiems A banko sąskaitos turėtojams turėtų būti pateikiama bendra informacija, kad jų asmens duomenys gali būti tvarkomi siekiant kovoti su pinigų plovimu.

Duomenų gavimas ar atskleidimas aiškiai nustatytas teisėje

66. 14 straipsnio 5 dalies c punkte leidžiama netaikyti 14 straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse nustatytų informacijos reikalavimų tiek, kiek asmens duomenų gavimas ar atskleidimas „aiškiai nustatytas Sąjungos arba valstybės narės teisėje, ir kuri taikoma duomenų valdytoji“. Ši išimtis gali būti taikoma, jei atitinkamame teisės akte yra nustatytos „tinkamos teisėtų duomenų subjekto interesų apsaugos priemonės“. Tas teisės aktas turi būti tiesiogiai taikomas duomenų valdytoji, o aptariamasis duomenų gavimas arba atskleidimas turėtų būti privalomas duomenų valdytoji. Taigi duomenų valdytojas turi sugebėti įrodyti, kad tas teisės aktas jam yra taikomas ir jame reikalaujama gauti arba atskleisti aptariamus asmens duomenis. Kadangi tokiam Sąjungos arba valstybės narės teisės akte turi būti nustatytos „tinkamos teisėtų duomenų subjekto interesų apsaugos priemonės“, duomenų valdytojas turėtų užtikrinti (ir sugebėti įrodyti), kad asmens duomenis jis gauna ir atskleidžia

laikydamosis tų priemonių. Be to, duomenų valdytojas turėtų aiškiai informuoti duomenų subjektus, kad asmens duomenis jis gauna arba atskleidžia pagal aptariamą teisės aktą, išskyrus atvejus, kai duomenų valdytojui teisiškai draudžiama tai daryti. Šis reikalavimas atitinka BDAR 41 konstatuojamąją dalį, kurioje teigiama, kad teisinis pagrindas ar teisėkūros priemonė turėtų būti aiškūs ir tikslūs, o jų taikymas turėtų būti numatomas tiems asmenims, kuriems jie turi būti taikomi, pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką. Tačiau 14 straipsnio 5 dalies c punktas netaikomas, jei duomenų valdytojas yra įpareigotas duomenis gauti *tiesiogiai iš duomenų subjekto*, – tuomet taikomas 13 straipsnis. Tokiu atveju vienintelė BDAR išimtis, kuria duomenų valdytojas atleidžiamas nuo prievolės pateikti duomenų subjektui informaciją apie duomenų tvarkymą, yra 13 straipsnio 4 dalyje nustatyta išimtis (t. y. jeigu duomenų subjektas jau turi informaciją, ir tiek, kiek tos informacijos jis turi). Tačiau, kaip nurodyta 68 skirsnyje, nacionaliniu lygmeniu valstybės narės taip pat gali pagal 23 straipsnį teisėkūros priemone nustatyti papildomus konkrečius 12 straipsnyje suteiktos teisės į skaidrumą ir 13 bei 14 straipsniuose suteiktos teisės gauti informaciją apribojimus.

Pavyzdys

Pagal nacionalinę teisę mokesčių institucija privalo iš darbdavių rinkti informaciją apie darbuotojų darbo užmokestį. Šie asmens duomenys gaunami ne iš duomenų subjektų, todėl mokesčių institucijai taikomi 14 straipsnio reikalavimai. Kadangi mokesčių institucijos vykdomas asmens duomenų rinkimas iš darbdavių yra aiškiai reglamentuotas įstatymu, šiuo atveju 14 straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai mokesčių institucijai netaikomi.

Konfidencialumo užtikrinimas vykdant prievolę saugoti paslaptį

67. 14 straipsnio 5 dalies d punkte nustatyta duomenų valdytojams keliamo informacijos reikalavimo išimtis taikoma, jei asmens duomenys „privalo išlikti konfidencialūs laikantis Sąjungos ar valstybės narės teise reglamentuojamos profesinės paslapties prievolės, įskaitant įstatais nustatytą prievolę saugoti paslaptį“. Norėdamas pasinaudoti šia išimtimi, duomenų valdytojas privalo sugebėti įrodyti, kad jis tinkamai įvertino šios išimties taikymo sąlygas ir kad jam tiesiogiai taikoma prievolė saugoti profesinę paslaptį, draudžianti duomenų subjektui pateikti visą informaciją, nurodytą 14 straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse.

Pavyzdys

Praktikuojančiam gydytojui (duomenų valdytojui) taikoma prievolė saugoti profesinę paslaptį, susijusią su pacientų medicinine informacija. Pacientė (kurios atžvilgiu taikoma prievolė saugoti profesinę paslaptį) praktikuojančiam gydytojui pateikia informaciją apie savo sveikatą, kuria apibūdinama genetinė būklė ir kurią taip pat turi kai kurie jos artimieji giminaičiai. Be to, pacientė praktikuojančiam gydytojui pateikia tam tikrus jos giminaičių (duomenų subjektų), kurių būklė yra tokia pati, asmens duomenis. Praktikuojantis gydytojas neprivalo šiems giminaičiams pateikti 14 straipsnyje

nustatytos informacijos, nes taikoma 14 straipsnio 5 dalies d punkte nustatyta išimtis. Jei praktikuojantis gydytojas giminaičiams pateiktų 14 straipsnyje nustatytą informaciją, būtų pažeista prievolė savo pacientės atžvilgiu saugoti profesinę paslaptį.

Duomenų subjektų teisių apribojimai

68. 23 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės (arba ES) teisėkūros priemonė gali būti nustatyti papildomi duomenų subjektų teisių, susijusių su skaidrumu ir esminėmis duomenų subjektų teisėmis, taikymo srities apribojimai⁵⁵, jei tokiomis priemonėmis gerbiama pagrindinių teisių ir laisvių esmė ir jos yra būtinos ir proporcingos priemonės siekiant vieno ar daugiau tikslų, nustatytų 23 straipsnio 1 dalies a–j punktuose. Jei šiomis nacionalinėmis priemonėmis apribojamos konkrečios duomenų subjekto teisės arba sumažinamos bendrosios skaidrumo prievolės, kurios priešingu atveju duomenų subjektams būtų taikomos pagal BDAR, duomenų valdytojas turėtų sugebėti įrodyti, koku būdu ta nacionalinė nuostata jam taikoma. Kaip nustatyta 23 straipsnio 2 dalies h punkte, teisėkūros priemonėje turi būti nuostata dėl duomenų subjekto teisės būti informuotam apie jo teisių apribojimą, išskyrus atvejus, kai toks informavimas prieštarautų to apribojimo tikslui. Dėl šios priežasties, o taip pat atsižvelgdamas į sąžiningumo principą, duomenų valdytojas taip pat turėtų informuoti duomenų subjektus, kad, norėdamas įgyvendinti duomenų subjektų teises, remiasi (arba, jei kuris nors duomenų subjektas norės pasinaudoti savo teise, remsis) tuo nacionaliniame teisės akte nustatytu duomenų subjektų galimybės pasinaudoti savo teisėmis arba skaidrumo prievolės apribojimu, išskyrus atvejus, kai tai prieštarautų to teisinio apribojimo tikslui. Pagal skaidrumo principą reikalaujama, kad duomenų valdytojai duomenų subjektams iš anksto pateiktų informaciją apie jų teises ir visus konkrečius tų teisių niuansus, kuriais duomenų valdytojas gali norėti pasinaudoti; taip siekiama užtikrinti, kad duomenų subjektas, vėliau mėgindamas pasinaudoti tam tikra teise, kurią jam turi užtikrinti duomenų valdytojas, netikėtai nesusidurtų su koku nors neaiškiu apribojimu. Atsižvelgiant į tai, kad duomenų valdytojai gali norėti pasinaudoti BDAR 11 straipsniu, dėl pseudonimų suteikimo ir duomenų kiekio mažinimo pažymėtina, kad 29 straipsnio darbo grupė Nuomonėje 3/2017⁵⁶ jau yra patvirtinusi, kad BDAR 11 straipsnis turėtų būti aiškinamas kaip suteikiantis galimybę tinkamai sumažinti duomenų kiekį nekludant įgyvendinti duomenų subjektų teisių ir kad turi būti sudaryta galimybė pasinaudoti duomenų subjektų teisėmis remiantis duomenų subjekto pateikta papildoma informacija.
69. Be to, 85 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės duomenų apsaugą įstatymu suderintų su teise į saviraiškos ir informacijos laisvę. Tam, be kita ko, reikia, kad valstybės narės nustatytų tinkamas tam tikrų BDAR nuostatų (įskaitant 12–14 straipsniuose nustatytus skaidrumo reikalavimus) išimtis arba nuo tų nuostatų nukrypti leidžiančias

⁵⁵ Kaip nustatyta 12–22 ir 34 straipsniuose, taip pat 5 straipsnyje, kiek jo nuostatos atitinka 12–22 straipsniuose nustatytas teises ir pareigas.

⁵⁶ Nuomonė Nr. 03/2017 dėl asmens duomenų tvarkymo, naudojant sąveikiąsias intelektines transporto sistemas (C-ITS); žr. 4.2 skirsnį.

nuostatas, susijusias su duomenų tvarkymu žurnalistikos tikslais ir akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais, jei tai yra būtina šioms dviem teisėms suderinti.

Skaidrumo ir duomenų saugumo pažeidimai

70. 29 straipsnio darbo grupė yra išleidusi atskiras gaires dėl duomenų saugumo pažeidimų⁵⁷, tačiau pažymėtina, kad taikant šias gaires, duomenų valdytojo prievolės, susijusios su pranešimu duomenų subjektui apie duomenų saugumo pažeidimus, turi visiškai atitikti 12 straipsnyje nustatytus skaidrumo reikalavimus⁵⁸. Pranešimas apie duomenų saugumo pažeidimą turi atitikti tuos pačius pirmiau išdėstytus reikalavimus (visų pirma – aiškos ir paprastos kalbos reikalavimą), kurie taikomi visiems kitiems pranešimams duomenų subjektui, susijusius su jo teisėmis arba informacijos pateikimu pagal 13 ir 14 straipsnius.

⁵⁷ Gairės dėl pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pagal Reglamentą (ES) 2016/679, WP 250.

⁵⁸ Tai aiškiai nurodyta 12 straipsnio 1 dalyje – joje konkrečiai kalbama apie „<...> visus pranešimus pagal 15–22 ir 34 straipsnius, susijusius su duomenų tvarkymu, duomenų subjektui <...>“ [paryškinta autorių].

Priedas

Informacija, kuri pagal 13 ir 14 straipsnius turi būti pateikta duomenų subjektui

Reikalaujamos pateikti informacijos pobūdis	Susijęs straipsnis (jei asmens duomenys renkami tiesiogiai iš duomenų subjekto)	Susijęs straipsnis (jei asmens duomenys gaunami ne iš duomenų subjekto)	29 straipsnio darbo grupės pastabos dėl informacijos reikalavimo
Duomenų valdytojo ir, jei taikoma, jo atstovo tapatybė ir kontaktiniai duomenys ⁵⁹	13 straipsnio 1 dalies a punktas	14 straipsnio 1 dalies a punktas	Naudojantis šia informacija turi būti galima lengvai nustatyti duomenų valdytojo tapatybę ir, pageidautina, įvairiu būdu susisiekti su duomenų valdytoju (pvz., turėtų būti nurodytas telefono numeris, e. pašto adresas, pašto adresas ir t. t.).
Duomenų apsaugos pareigūno, jei taikoma, kontaktiniai duomenys	13 straipsnio 1 dalies b punktas	13 straipsnio 1 dalies b punktas	Žr. 29 straipsnio darbo grupės išleistas duomenų apsaugos pareigūnų gaires ⁶⁰ .
Duomenų tvarkymo tikslai ir teisinis pagrindas	13 straipsnio 1 dalies c punktas	14 straipsnio 1 dalies c punktas	Turi būti ne tik nustatyti tikslai, kuriais ketinama tvarkyti asmens duomenis, bet ir pagal 6 straipsnį nurodytas taikomas teisinis pagrindas. Jei tai specialių kategorijų asmens duomenys,

⁵⁹ Kaip apibrėžta BDAR 4 straipsnio 17 dalyje (ir minima 8o konstatuojamojoje dalyje), atstovas yra Sąjungoje įsisteigęs, duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo raštu pagal 27 straipsnį paskirtas fizinis arba juridinis asmuo, kuris, kiek tai susiję su jų atitinkamomis prievolėmis pagal BDAR, atstovauja duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui. Ši prievolė taikoma, jei, kaip nurodyta 3 straipsnio 2 dalyje, duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas yra įsisteigęs ne Sąjungoje, bet tvarko Sąjungoje esančių duomenų subjektų asmens duomenis, o duomenų tvarkymas yra susijęs su prekių arba paslaugų siūlymu Sąjungoje esantiems duomenų subjektams arba tokių duomenų subjektų elgesio stebėseną.

⁶⁰ Duomenų apsaugos pareigūnų gairės, WP 243, 1 red., paskutinį kartą atnaujintos ir patvirtintos 2017 m. balandžio 5 d.

			turi būti nurodyta atitinkama 9 straipsnio nuostata (ir, jei reikia, taikomas Sąjungos arba valstybės narės teisės aktas, pagal kurį tvarkomi duomenys). Jei pagal 10 straipsnį tvarkomi asmens duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo priemonės remiantis 6 straipsnio 1 dalimi, kai taikoma, turėtų būti nurodytas susijęs Sąjungos arba valstybės narės teisės aktas, pagal kurį tvarkomi duomenys.
Jei duomenų tvarkymo teisinis pagrindas yra teisėti interesai (6 straipsnio 1 dalies f punktas), teisėti interesai, kurių siekia duomenų valdytojas arba trečioji šalis	13 straipsnio 1 dalies d punktas	14 straipsnio 2 dalies b punktas	Duomenų subjektui turi būti nurodytas konkretus susijęs interesas. Atsižvelgdamas į geriausią praktiką, duomenų valdytojas duomenų subjektui taip pat gali pateikti informaciją, gautą atlikus <i>pusiausvyros tyrimą</i> , kuris, prieš renkant duomenų subjekto asmens duomenis, turi būti atliktas, kad kaip teisėtu duomenų tvarkymo teisiniu pagrindu būtų galima remtis 6 straipsnio 1 dalies f punktu. Siekiant nesukelti

			informacinio nuovargio, ši informacija gali būti įtraukta į lygmeninį pareiškimą ir (arba) pranešimą dėl privatumo (žr. 35 skirsnį). Be tokiu atveju 29 straipsnio darbo grupės pozicija yra tokia, kad duomenų subjektui turėtų būti aiškiai nurodyta, kad, pateikęs prašymą, jis gali gauti informaciją apie pusiausvyros tyrimą. Tai labai svarbu siekiant veiksmingai užtikrinti skaidrumą, kai duomenų subjektams kyla abejonių, ar pusiausvyros tyrimas buvo atliktas sąžiningai arba ar nereikėtų pateikti skundo priešingos institucijai.
Susijusių asmens duomenų kategorijos	Nereikalaujama	14 straipsnio 1 dalies d punktas	Šią informaciją reikalaujama pateikti 14 straipsnyje nustatyta tvarka, nes asmens duomenys buvo gauti ne iš duomenų subjekto, todėl jis nėra pakankamai informuotas apie tai, kokių kategorijų asmens duomenis duomenų valdytojas gavo.

Asmens duomenų gavėjai ⁶¹ (arba jų kategorijos)	13 straipsnio 1 dalies e punktas	14 straipsnio 1 dalies e punktas	4 straipsnio 9 dalyje gavėjas apibrėžtas kaip „fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuriai atskleidžiami asmens duomenys, nesvarbu, ar tai trečioji šalis ar ne “ [paryškinta autorių]. Taigi gavėjas nebūtinai turi būti trečioji šalis. Todėl gavėjai yra kiti duomenų valdytojai, bendri duomenų valdytojai ir duomenų tvarkytojai, kuriems perduodami arba atskleidžiami duomenys, ir, be informacijos apie trečiosios šalies gavėjus, taip pat turėtų būti pateikta informacija apie šiuos gavėjus. Turi būti nurodyti faktiniai (įvardyti) asmens duomenų gavėjai arba jų kategorijos. Pagal sąžiningumo principą duomenų valdytojai privalo pateikti informaciją apie gavėjus, kuriuos duomenų subjektams yra prasmingiausia žinoti. Paprastai, kad duomenų subjektai
--	----------------------------------	----------------------------------	---

⁶¹ Kaip apibrėžta BDAR 4 straipsnio 9 dalyje ir nurodyta 31 konstatuojamojoje dalyje

			tiksliai žinotų, kas turi jų asmens duomenis, gavėjai turi būti konkrečiai įvardijami. Jei duomenų valdytojai pasirenka nurodyti gavėjų kategorijas, ta informacija turėtų būti kuo konkretesnė – turėtų būti nurodytas gavėjų pobūdis (pvz., jų vykdoma veikla), pramonės šaka, sektorius ir subsektorius, taip pat vieta, kurioje gavėjai yra.
Išsami informacija apie duomenų perdavimą trečiosioms šalims, tokio perdavimo faktą ir išsami informacija apie atitinkamas apsaugos priemones⁶² (įskaitant tai, ar Komisija yra priėmusi sprendimą dėl tinkamumo⁶³), būdus, kaip gauti jų kopiją, arba apie tai, kur suteikiama galimybė su jais susipažinti.	13 straipsnio 1 dalies f punktas	14 straipsnio 1 dalies f punktas	Turėtų būti nurodytas susijęs BDAR straipsnis, pagal kurį leidžiama perduoti duomenis, ir atitinkamas mechanizmas (pvz., sprendimas dėl tinkamumo pagal 45 straipsnį, įmonei privalomos taisyklės pagal 47 straipsnį, standartinės duomenų apsaugos sąlygos pagal 46 straipsnio 2 dalį ir (arba) nukrypti leidžiančios nuostatos ir apsaugos priemonės pagal 49 straipsnį, ir t. t.). Taip pat turėtų būti

⁶² Kaip nustatyta 46 straipsnio 2 ir 3 dalyse.

⁶³ Pagal 45 straipsnį.

			pateikta informacija apie tai, kur ir kaip galima susipažinti su atitinkamu dokumentu arba jį gauti, pvz., šiuo tikslu pateikiant nuorodą į taikytą mechanizmą. Pagal sąžiningumo principą, apie duomenų perdavimą trečiosioms šalims teikiama informacija turėtų būti kuo prasmingesnė duomenų subjektams; paprastai tai reiškia, kad turi būti konkrečiai įvardytos trečiosios šalys.
Saugojimo laikotarpis (arba, jei jo nurodyti neįmanoma, kriterijai, pagal kuriuos jis nustatomas)	13 straipsnio 2 dalies a punktas	14 straipsnio 2 dalies a punktas	Tai susiję su 5 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyto duomenų kiekio mažinimo reikalavimu ir 5 straipsnio 1 dalies e punkte nustatyto saugojimo trukmės apribojimo reikalavimu. Saugojimo laikotarpis (arba jo nustatymo kriterijai) gali priklausyti nuo tokių veiksnių, kaip antai įstatais nustatyti reikalavimai arba pramonės gairės, tačiau jis turėtų būti apibūdintas tokiais žodžiais, kad duomenų subjektas, atsižvelgdamas į savo aplinkybes, galėtų įvertinti, koks

			saugojimo laikotarpis bus taikomas konkrečioms duomenims ir (arba) konkrečiais tikslais. Nepakanka, kad duomenų valdytojas bendrai nurodytų, kad asmens duomenys bus saugomi tiek, kiek reikia siekiant teisėtų duomenų tvarkymo tikslų. Prireikus skirtingų kategorijų asmens duomenims ir (arba) skirtingais duomenų tvarkymo tikslais gali būti nustatyti skirtingi saugojimo laikotarpiai, jei reikia, apimantys archyvavimo laikotarpius.
Duomenų subjektų teisės j: • prieigą prie duomenų; • klaidų ištaisymą; • duomenų ištrynimą; • duomenų tvarkymo apribojimą; • nesutikimą, kad duomenys būtų tvarkomi; • duomenų perkeliamumą.	13 straipsnio 2 dalies b punktas	14 straipsnio 2 dalies c punktas	Ši informacija turi atitikti duomenų tvarkymo scenarijų ir apimti trumpą teisės aprašymą ir informaciją apie tai, kokių veiksmų duomenų subjektas turėtų imtis norėdamas ja pasinaudoti, bei kokius nors tos teisės apribojimus (žr. 68 skirsnį). Visų pirma, ne vėliau kaip pirmą kartą susisiekiant su duomenų subjektu, turi būti aiškiai informuojama apie teisę nesutikti, kad

			duomenys būtų tvarkomi, ir ši informacija turi būti pateikta aiškiai ir atskirai nuo bet kokios kitos informacijos ⁶⁴ . Dėl teisės į duomenų perkeliamumą žr. 29 straipsnio darbo grupės išleistas teisės į duomenų perkeliamumą gaires ⁶⁵ .
Jei duomenų tvarkymas grindžiamas sutikimu (arba aiškiu sutikimu), teisė bet kada atšaukti sutikimą	13 straipsnio 2 dalies c punktas	14 straipsnio 2 dalies d punktas	Pateikiant šią informaciją, turėtų būti nurodyta, kaip galima atšaukti sutikimą, užtikrinant, kad atšaukti sutikimą duomenų subjektui turėtų būti taip pat lengva, kaip ir jį duoti ⁶⁶ .
Teisė pateikti skundą priežiūros institucijai	13 straipsnio 2 dalies d punktas	14 straipsnio 2 dalies e punktas	Pateikiant šią informaciją, turėtų būti paaiškinta, kad pagal 77 straipsnį duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai, pirmiausia – valstybės narės, kurioje yra nuolatinė jo gyvenamoji vieta, darbo vieta arba kurioje buvo padarytas įtariamas BDAR pažeidimas.
Tai, ar informacijos	13 straipsnio 2 dalies e	Nereikalaujama	Pavyzdžiui, darbo

⁶⁴ 21 straipsnio 4 dalis ir 70 konstatuojamoji dalis (taikoma tiesioginės rinkodaros atveju)

⁶⁵ Teisės į duomenų perkeliamumą gairės, WP 242, 1 red., paskutinį kartą atnaujintos ir patvirtintos 2017 m. balandžio 5 d.

⁶⁶ 7 straipsnio 3 dalis

pateikimas yra teisės aktais arba sutartyje numatytas reikalavimas, ar reikalavimas, kurį būtina įvykdyti norint sudaryti sutartį, arba ar yra nustatyta prievolė pateikti šią informaciją, ir informacija apie galimas tokių duomenų nepateikimo pasekmes.	punktas		santykių srityje gali būti taikoma sutartinė prievolė pateikti tam tikrą informaciją dabartiniam arba būsimam darbdaviui. Internetinėse formose turėtų būti aiškiai nurodyta, kuriuos laukus privaloma užpildyti, kurių užpildyti nebūtina ir kokios bus privalomų laukų neužpildymo pasekmės.
Asmens duomenų kilmės šaltinis, ir, jei taikoma, ar tie duomenys gauti iš viešai prieinamo šaltinio	Nereikalaujama	14 straipsnio 2 dalies f punktas	Turėtų būti nurodytas konkretus duomenų šaltinis, išskyrus atvejus, kai to padaryti neįmanoma; išsamesnės gairės pateiktos 6o skirsnyje. Jei konkretus šaltinis neįvardijamas, pateikiant informaciją reikėtų nurodyti: šaltinių pobūdį (t. y. ar šaltiniai priklauso viešiesiems, ar privatiems subjektams) ir organizacijų, pramonės šakų ir (arba) sektorių tipus.
Tai, kad esama automatizuoto sprendimų priėmimo, įskaitant profiliavimą, ir, jei taikoma, prasminga informacija apie loginį jo pagrindimą, taip	13 straipsnio 2 dalies f punktas	13 straipsnio 2 dalies g punktas	Žr. 29 straipsnio darbo grupės išleistas gaires dėl automatizuoto atskirų sprendimų priėmimo ir profiliavimo ⁶⁷ .

⁶⁷ Gairės dėl automatizuoto atskirų sprendimų priėmimo ir profiliavimo pagal Reglamentą (ES) 2016/679, WP 251.

pat tokio duomenų tvarkymo reikšmę ir numatomas pasekmes duomenų subjektui			
--	--	--	--